

LO

PEDRIS

11

VILAPLANA
Abril 2003

butlletí trimestral d'informació

www.lopedris.com

NO A LA GUERRA

M. Torralba

editorial

Com totes les coses d'aquesta vida, la Riba, tal i com ara la coneixem, ha arribat al final del seu camí.

Podríem dir que la seva mort ha estat accidental, ja que no ha sigut el pas del temps que l'ha feta enrunar.

Era plena de vida i això ho podíem observar en el seu pedrís ple de gent, al sol a l'hivern i sentint les xerrameques a les nits d'estiu.

La Riba renaixerà com una plaça nova i més gran, però des d'aquesta revista no podem deixar de sentir-la com una part simbòlica de la vida de la Vila, un veritable Pedrís, lloc de xerrades, d'explicacions de les novetats, font de xafarderies... Ara ha passat a ser tan sols un record més del nostre poble.

Sense entrar a discutir sobre aquestes obres, sí que ens agradaria que en properes actuacions urbanístiques es fes participar a tots els vilatans per decidir quin model de poble volem. Ja sabem que la decisió final mai serà a gust de tothom, però sí que serà la de la majoria.

No voldríem acabar aquest Editorial sense fer esment de la nostra adhesió més gran a la gent que lluita per la PAU i voldríem recordar als que manen, si mai arriben a llegir aquest Editorial, que el que guanyen amb els vots és només una responsabilitat delegada i que amb el temps han de passar comptes amb els votans, la mateixa gent que els ha votat i els qui no els han votat i els qui no els han votat, ja que tenen la responsabilitat delegada de tot un país.

LO PEDRÍS

Edita: Lo Pedrís
NIF: G-43640267

Coordinació:
J.M. Garcia
Dolors Joanpere
Hilari Juanpere
Josep de Las Heras
Maria Huguet
Jordi Mariné
Teresa Mateu
Josep Mestre
Josep M. Musté
Mei Salvat
Teresa Serra

Assessorament:
Tià Anguera
Antònia Farré
Maite Mestre
Carme Magí

Maquetació i disseny:
Maria Casanova

Portada:
Nati Toral

Preimpresió:
Serveis Integrals
de Preimpresió sl

Impressió:
Arts Gràfiques l'Estel - Reus

DL T-1553-2000

Tirada: 350 exemplars
Preu: 2,50 euros.

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. *Lo Pedrís* no assumeix, necessàriament, les opinions que els col·laboradors manifesten en llurs articles i opinions ni s'hi identifica.

sumari

- editorial, 2
- entrevista, 4
- l'escola cantorum de la parròquia de vilaplana, 5
- no a la guerra, 5
- els carrers que ens mereixem, 6
- qüestionari, 7
- fototeca, 7
- les drogues, 10
- neutralitat?, 11
- unitats per vilaplana, 11
- el racó de la llar, 12
- un dia al porc senglar, 13
- inauguració de la premsa de l'oli, 13
- opinió, 14
- la nostra cuina, 19
- transició i urbanisme, 20
- proposta de dues bones excursions, 21
- cases i coses, 22
- la fresca, 24
- a la mussara pel camí de les tosques o de les valls, 26
- riu de les tosques avall, 27
- els pous de gel, 27
- contes a la vora del foc, 28
- activitats, 29
- passatemp, 31

Visiteu la nostra pàgina web: www.lopedris.com

A casa nostra també fem

recollida

selectiva

*Ara
només depèn
de tu!*

CONSELL COMARCAL
DEL BAIX CAMP

Dr. Ferran, 8 · 43202 Reus · Tel. 977 32 71 55 · Fax 977 32 17 73
ccbaixcamp@altanet.org · www.baixcamp.altanet.org

JOSEP M. MARTÍ

«Una barba ben remullada està mig afaitada»

Una de les marques d'identitat d'un poble són, sens dubte, els seus locals públics o privats on la gent es congrega, de forma voluntària o circumstancial, per celebrar una homilia religiosa, per saber la notícia més fresca, per fer petar la xerrada, per fer el vermut amb els amics o, senzillament, pel mer plaer de deixar-se afaitar per les mans expertes d'un bon barber. D'experts barbers, a Vilaplana, n'hem tingut uns quants, però avui sols volem repassar la trajectòria professional d'un dels homes que més temps atresora en aquest antic i pulcre ofici. Ens referim, és clar, a Josep Maria Martí (1940), més conegut pel renom de "Vador". Ell ha estat, tisores i navalla en mà, un testimoni de la memòria històrica de Vilaplana. Una memòria que volem refrescar, com la loció d'un fresc i aromàtic massatge, a partir de la seves vivències, experiències i anècdotes que conformaran el text de la present entrevista.

Quan i com va ser que et vas dedicar a fer de barber?

Llavors s'anava a col·legi fins als 14 anys. Després havies d'anar a la terra, ja que aquí a Vilaplana, com a molts pobles, només estudiaven els de casa bona, perquè podien pagar-se els estudis. Nosaltres de terra no en teníem gaire i un dia la mama em va dir que el Meliton buscava un noi per anar a remullar. Jo m'hi vaig presentar i em va agafar com a ajudant. Tenia 15 anys quan vaig començar a treballar a la seva barberia. El Meliton ja era gran, però es considerava el barber més ràpid de la província.

Era de Vilaplana aquest Meliton?

Sí, era d'aquí. Era el pare de la Montserrat Meliton.

De quin any parlem?

De l'any 1955.

Te'n recordes del teu primer sou?

Sí, quan feia dues o tres setmanes que hi anava, el Meliton em va donar 6 pessetes. Ell, per donar-me-les, n'havia d'afaitar tres. A mi em semblava prou bé.

Per què li deien el «barber més ràpid» al Meliton?

Ell sempre em deia: "Noi, una barba ben remullada està mig afaitada." Jo remullava uns quatre o cinc minuts, i ell amb cinc minuts més ja afaitava. En aquell temps s'afaitava molt. Quan jo vaig tenir la barberia s'afaitava potser un 70 o 80% dels homes.

Amb quina freqüència s'afaitaven els vostres clients?

La majoria cada vuit dies. N'hi havia uns quants, pocs, que s'afaitaven entre setmana. I n'hi havia alguns que s'afaitaven cada 15 dies.

Teníeu la barberia oberta cada dia?

Sí, llavors sí. Els divendres al vespre, quan la gent arribava del tros, passava per la barberia. I el diumenge fins a les 3 del migdia, perquè al matí quan sortien de missa primera en venien uns quants, abans de migdia uns altres i a quarts de 3 venien els caçadors i la gent que arribava del tros.

On era aquesta barberia?

Era on hi ha la Quimeta Aymamí, però s'hi entrava pel carrer del corraló.

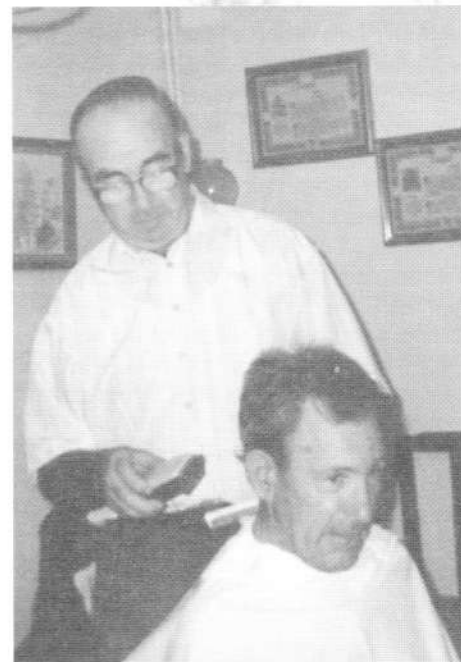
Quant de temps vas estar treballant amb el Meliton?

Fins que en vaig aprendre. Penso que aquell home va tenir molta paciència perquè em deixava agafar la navalla i afaitar a alguns homes de confiança. Per exemple, el Pepet Terrona, el Carlets, etc., que ja em deixaven que els afaités jo.

Després de l'aprenentatge ja vas passar a tenir la teva barberia?

Sí, llavors li vam demanar al Xacó que em llogués els baixos. Vaig comprar unes butaques rotatòries a Barcelona i va quedar endreçat.

Quants anys tenies quan et vas posar

pel teu compte?

Els anys exactes no us ho puc dir. També vaig anar un any a Reus, el dimecres i el dissabte, al raval de Robuster, amb un barber que descendia de Vilaplana, i en vaig acabar d'aprendre.

Ha canviat molt aquest ofici des dels teus començaments fins ara, tant amb innovació d'estris, com amb la manera de tallar els cabells o la forma d'afaitar?

Sí. D'estris mateix, per exemple, va sortir la màquina de tallar cabells elèctrica. Va arribar un moment que no podíem tallar els cabells el dissabte perquè hi havia massa gent. Afaitant estaves com a molt un quart, i en canvi tallant els cabells estaves entre mitja hora i tres quarts. Per tant, la introducció de la màquina elèctrica va servir per fer molta més via. I, sí, els tallats són molt diferents d'abans. Tot depèn de la moda.

Recordes quan a finals dels 60 o principis dels 70, als nens que veníem a la teva barberia era moda tallar-nos el serrell amb l'anomenada mitja ceba?

Sí, i tant! Me'n vaig fer un tip. També

Grup de
Teatre
de Vilaplana

recordo, a més d'aquesta moda, que algun que altre personatge local feia tallar-se els cabells al zero. Tinc una anècdota que vull explicar. «El Ramon Cándido tenia el costum que a l'estiu s'afaitava dues o tres vegades el cap. Una vegada va entrar un client, que venia del Mas del Mallafrè, i s'assegué a esperar que li arribés el seu torn. Mentrestant, jo em poso a remullar el cap del Ramon i aquell home aguaitava i aguaitava, tot sorprès. I amb això, que el Pepet Còbit, que també s'esperava, li diu a aquell senyor: - Què cony mireu tan fixat, mestre? I ell que contestà: - Oh! Què dimoni li fan al cap a aquest home? I el Pepet, que era molt de la broma, li respon: - En aquest poble, mestre, a tots els qui entren aquí dins els fan el mateix. I així que aquell home, tot espantat, s'aixecà i ja començava a baixar les escales per marxar, quan el Còbit li digué: - No marxeu home, no marxeu que ell us ho farà tal i com vós li direu». Però, per si o per no, aquell home va marxar esperitat.

A la teva barberia, tenies algun ajudant o algun altre barber?

Al començament no, però més endavant sí. Venia el Paco, el germà de la Dolores, el Paco Bernal. Vam començar a remullar tots dos a Cal Meliton.

O sigui, que abans de muntar la teva barberia, ja hi havia hagut dues barberies més a Vilaplana?

Sí, la del Meliton i la del Josep Maria Sibines.

Coincidia amb l'època dels picapedrers aquesta bonança de barberies?

Quan vam començar, sí. I sobretot venia molta gent de fora a cavar. Eren els anys 60.

En aquell temps la gent no s'afaitava a casa?

Quan van venir les màquines sí, però abans molta gent s'afaitava a la barberia. La gent gran o de mitjana edat acostumava a venir un dia a la setmana.

Quant valia afaitar-se?

Quan vaig començar a remullar feien pagar 6 rals. Tinc una altra anècdota: El Melitón ho va posar a 2 pessetes i un home

que es deia Cisquet em va dir: - Josep Maria ja no vindré més a afaitar-me. Jo li vaig dir si s'havia enfadat, i ell em va dir: - Home, no, però a cal Josep Maria ho fan més barat. I, amb això, que al cap d'un mes o dos va tornar a baixar. I jo que li dic: - Coi, Cisquet ja torneu a baixar? I ell em contestà: - Oh! Ara, també ho ha apujat ell!

A la barberia, la gent, a més d'afaitar-se o tallar-se els cabells, també hi anava a fer petar la xerrada, llegir el diari, o escoltar les retransmissions de futbol?

A passar l'estona, per fer-la petar, es pot dir que no, que no hi venien. Però sí que hi havia tertúlies mentre esperaven el seu torn. També aprofitaven per mirar revistes o diaris. Primer, teníem una revista que es deia Garbo i després vam tenir, un cop a la setmana, el diari esportiu.

Així, no era com al cafè, o com a Cal Rosendo, el ferrer del poble, que s'hi anava a fer-la petar i saber la notícia més fresca?

No, no. Però de tertúlia sí que n'hi havia, i alguns s'engrescaven força. Recordo un diumenge que n'arriba un i diu: "Quina gentada! I tinc tard, eh! Si pogués passar?" I l'Adolfo molt amablement el va deixar passar. L'afaito, i quan havia acabat va arribar el Pep Domingo, que era caçador, i es van posar a parlar de cacera. Doncs resulta que vaig afaitar tota la gent que tenia i ells encara parlaven engrescats. I amb això que l'Adolfo salta i li diu: "Un altre dia, company, tingueu tard o no, a mi no m'ho demaneu que us deixi passar."

Quants anys vas estar a la barberia?

Aproximadament, uns 35.

Trenta-cinc anys treballant de barber són molts anys. Tens alguna altra anècdota que vulguis evocar?

En voldria esmentar una en particular, encara que diré el pecat però, per prudència, no diré el pecador. Fa molts anys, un dia va venir un senyor, amb carrera, d'un altre poble, perquè li tallés els cabells. Em va demanar que li fes la coroneta. I quan vam acabar va marxar tot decidit dient: "Bona tarda!" I jo li contesto: "Bona tarda!"

Amb això, que al cap d'uns quants dies va tornar. Abans als 15 dies es feia el clatell i el cabells es tallaven cada mes. Així doncs, va tornar i em va dir: "Que em tallaria els cabells?" Vaig tallar-los-els, i quan es va aixecar me'l vaig mirar ben mirat i em digué: "Que passa alguna cosa. Que li dec res?" I jo li dic: "Sí, senyor. I tant que sí. D'avui em deu tant i a més em deu tant de l'altre dia". I ell em contesta: "Sap què, que el barber del poble d'on vinc no em feia pagar res." Amb tot això va passar una bona temporada. I un dia trobo al Llorens, amb qui sempre he mantingut una bona amistat, encara ara ens tallem els cabells. Llavors, el Llorens començava a remullar amb el Josep Maria Sibines. M'atura i em diu: "Josep Maria, noi, has perdut un client". Aquella persona va anar a l'altra barberia que li resultava de franc.

Així, doncs, pel que es veu, hi ha hagut alguns personatges locals o forasters que tenien certes prerrogatives a l'hora de pagar els seus deutes. Recordem que no fa pas gaire, la Guàrdia Civil consumia al cafè o al casal del poble de franc.

Sí, i tant. A Cal Ritu mai pagaven. Venien a la Festa Major, passaven tota la festa aquí i no pagaven res. Segurament que els ho pagava l'Ajuntament.

Una curiositat: té alguna relació amb el teu ofici de barber el renom de "Vador"?

No, no, que va. El meu renom prové del meu avi Salvador de Vilaverd que va venir a treballar la pedra a Vilaplana fa molt anys i es va instal·lar aquí. A ell, per abreujar, li deien el "Vador de Vilaverd". Així va ser com per tradició familiar vaig heretar el seu renom.

Per acabar, Josep Maria, digues quin és el teu petit secret per afaitar bé la barba?

Doncs, com ja deia el meu mestre Meliton, "Una barba ben remullada està mig afaitada". Jo sempre he tingut en compte el seu savi consell.

DOLORS JOANPERE I PITXI

C. Casal, 3
Tel. 977 81 56 52
43380 VILAPLANA (Baix Camp)

L'ESCOLA CANTORUM DE LA PARRÒQUIA DE VILAPLANA

Des de temps immemorial la Parròquia de Santa Maria de Vilaplana ha donat solemnitat a les festes per mitjà de cants que el cor parroquial ha anat cantant durant segles.

Ja fa molts anys que en festes assenyalades, com eren Pasqua, Nadal, Corpus, festes majors..., a la vigília es cantaven completes, i al mateix dia de la festa, abans de la missa major es cantava tèrcia i a la funció de la tarda, vespres. En el cas que a la festa que es celebrava hi hagués processó, els cants eren els adequats a la festa, igual com es fa actualment, però anys enrere es cantava el Tedèum. La vigília de Nadal, abans de la missa del gall, es cantava un nocturn de matines, i en el moment de tocar les dotze, el Tedèum.

Un aspecte que cal remarcar, potser pel canvi que ha experimentat des del Concili Vaticà II, és el dels oficis fúnebres. Abans, quan hi havia un enterrament, la família podia triar entre tres opcions: de primera, de segona o de tercera classe. Als de primera hi assistien un nombre important de sacerdots, i es deien tres misses. Els cants per cada missa eren: a la primera, matines; a la segona, laudes; i a la tercera, l'ofici de difunts; i al final de tot, l'absolta. Als de segona classe hi havia les mateixes misses i els mateixos cants, però amb la diferència que només hi assistien 3 sacerdots. I, per últim, als de tercera hi havia un sol sacerdot i només es deia una missa. Un

altre aspecte que ha canviat dels enterraments és que abans el capellà i els cantors anaven a buscar el difunt a casa i l'acompanyaven cantant fins l'església, i al final del funeral se l'acompanyava fins al final del poble i allí es donava el condol als homes, mentre que les dones el donaven a l'església; però de tot això ja no fa tants anys i és un costum encara present en la memòria d'alguns dels més joves.

Aquests són els cants més importants que abans protagonitzaven les festivitats a l'església del nostre poble, cants dels quals, ara, ja només recorden els més grans. Fins avui el cor de la parròquia ha estat present en totes les festes religioses, d'aquí a uns anys, però, i a causa de l'avançada edat dels seus membres, el cor serà un record que acompanyarà la història de Vilaplana, si no hi ha gent jove que agafi el relleu. Hi esteu tots convidats.

UN FELIGRÈS DE LA PARRÒQUIA

NO A LA GUERRA

No sé si, quan llegireu aquest escrit, hi haurà pau o hi haurà guerra, però em sembla que pot ser bo que a les manifestacions clamoroses d'aquests dies de febrer contra la guerra, afegir-hi el record d'un capdavanter de la pau, contrari a la violència, a la guerra, a la segregació racial... Parlo del Premi Nobel de la Pau de l'any 1964: Martin Luther King. "Aquest negre jove i fornit, d'expressió serena, és un pastor de l'església Baptista d'Atlanta, als Estats Units. La seva personalitat ha travessat les fronteres del seu país i s'ha projectat arreu del món..."

Ha escrit els llibres: *Marxa cap a llibertat, La força d'estimar, Per què no podem esperar, cap a on anem: Caos o Comunitat?* Va anar per tot el món defensant la fraternitat i predicant la convivència. Per tot el que va fer i per tot el que va dir, el dia 4 d'abril de 1968, morí assassinat a Memphis a l'edat de trenta nou anys. Va escriure un poema titulat JO HE SOMIAT

"Jo he somiat que els homes un dia, s'aixecaran i comprendran d'una vegada que han estat fets per viure junts com a germans.

Jo he somiat també avui que en totes les altes esferes de l'Estat i en tots els municipis hi entraran els ciutadans elegits que ens faran justícia estimaran la pau i caminaran humilment pels camins de llur Déu.

Jo he somiat també que, un dia, no hi haurà més guerra, que els homes, de les espases en faran relles i de les llances falçs, que les nacions no s'aixecaran més l'una contra l'altra i que deixaran de fer-se la guerra.

Jo he somiat també que, un dia, jauran junts l'anyell i el lleó, que els homes podran descansar sota la parra i la figuera, i que ningú tornarà a tenir mai més por..."

Fa trenta anys i encara podem continuar somniant.

EL SR. RECTOR

construccions

JOAN MESTRE SL

C. Major, 32-3r • 43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 51 73

ELS CARRERS QUE ENS MEREIXEM

Tots els projectes urbanístics, i especialment els públics, han de tenir un màxim respecte per aquells elements patrimonials, ja siguin arquitectònics, artístics o culturals que són singulars, donen qualitat i identitat al poble. Cap de les obres públiques que es fan actualment, ni els projectes existents, inclouen, entre els elements constructius a utilitzar, referències, ni directes ni indirectes, sobre aquests elements propis i que diferencien el nostre poble. Tot al contrari, hi ha clares referències a la substitució dels materials constructius tradicionals per altres que no són propis. Aquesta situació porta a una pèrdua patrimonial important que queda substituïda per unes tipologies que, sense aportar una major funcionalitat, responen a unes estètiques urbanes poc identificades amb el poble.

El patrimoni és molt difícil de crear, fins i tot de quantificar en diners, ara bé, la seva destrucció és molt fàcil i quasi sempre irreversible.

És responsabilitat de l'administració local de vetllar per la qualitat dels equipaments públics. Cal tenir en compte que la qualitat no es defineix únicament per la mesura dels costos. També és responsabilitat de l'administració local de canalitzar les demandes de la població. Actualment les persones estan demostrant cada dia, amb la recuperació de façanes, manteniment de balcons, conservació de pedrissos i portes dovellades, l'interès per la preservació del patrimoni privat que comparteix amb la resta dels vilatans. És incompreensible que hi hagi una major sensibilitat pel patrimoni particular que pel patrimoni col·lectiu, i els carrers i places són patrimoni de tots.

La preservació dels valors patrimonials és un indicador del nivell cultural de les societats, però també és un clar indicador del respecte a la memòria dels nostres avantpassats, ja que permeten explicar a les generacions futures la història i la societat dels nostres predecessors.

No volem compartir la responsabilitat de la destrucció patrimonial, de l'enterrament sota el ciment dels esforços de les generacions anteriors, de l'oblit sistemàtic de les empremtes dels nostres pares que forjaren el patrimoni amb el treball i sense els recursos econòmics i tecnològics que actualment disposem.

Volem que el futur es construeixi sobre aquestes bases antigues. La modernitat, la millora tecnològica i els millors recursos actuals, han de permetre adequar el poble a les necessitats del futur sense malmetre la qualitat estètica i cultural ni la memòria col·lectiva. Quan parlem de patrimoni no parlem únicament de materials de construcció, estem parlant de CULTURA. Estem parlant de memòria i de respecte. Estem parlant de progrés. Precisament és el progrés el que ens ha de permetre el manteniment dels carrers empedrats, però còmodes, funcionals, sense perill de caure, bells i amb història. Aquests són els carrers que volem i aquests són els carrers que ens mereixem.

Volem contribuir a fer un poble millor, amb millors serveis i

millors equipaments, amb millors condicions de vida i que sigui un lloc ideal per viure i per compartir-lo, però no estem disposats a pagar qualsevol preu. El ciment no dóna valor, no millora les condicions, no incrementa la funcionalitat però pot destruir i enterrar elements de incalculable valor que no es podran recuperar.

De cara al procés de mundialització econòmica i cultural, la preservació d'aquests elements d'identitat tenen encara més importància i uns resultats pràctics en un futur immediat. Sobre aquests elements es fonamentaran les possibilitats de diversificació econòmica a partir del turisme rural i cultural, però perquè això sigui així cal un entorn amb alta qualitat ambiental, natural, cultural i paisatgística. Tots aquests petits elements són, doncs, els fonaments dels pilars que han de permetre diversificar l'economia i que ha de comportar una millora de la qualitat de vida de les persones de Vilaplana.

Hi ha actuacions que són irreversibles. Donar valor a aquests petits elements tan quotidians és solament una qüestió de coneixement, i el coneixement ens permetrà estimar, i si estimem ho conservarem. Comunicar, explicar i fer comprendre el valor de tot això és també funció de l'administració local que ha de ser la primera valedora del patrimoni col·lectiu.

Per tot això és del tot imprescindible la conservació actual dels carrers empedrats que són un dels elements més curiosos, bells i singulars que tenim. Ara bé, també és molt important la realització d'un inventari de tots els elements, petits o grans, que tinguin o puguin tenir un valor patrimonial, natural o cultural per tal d'assegurar-ne la preservació. L'inventari, a més de localitzar i classificar aquests elements, ha de ser la base que defineixi els materials a utilitzar en la construcció tant de les obres públiques com privades, i que n'asseguri el manteniment i la protecció.

L'objectiu final ha de ser tenir un poble que mira al futur amb renovades il·lusions, però que respecta el passat com a símbol de cultura i de civilització. Tenir un poble del qual sentim orgull i que ens agradi ensenyar-lo.

JAUME SALVAT

1-LOS SIETE MAGNIFICOS
2-UNA LARGA FILA DE CRUCES
3-LOS REBELDES DE ARIZONA
4-LA HORA DE LAS PISTOLAS
5-LA MUERTE BUSCA UN HOMBRE
6-PEQUENO GRAN HOMBRE
7-EL SEDUCTOR
8-LE LLAMABAN CALAMIDAD
9-UN HOMBRE LLAMADO CABALLO
10-DJANGO DESAFIA A SARTANA
11-FUROR DE SANGRE APACHE

SOLUCIONES

PASCAL PELLICÉ MARINÉ
Electricitat - calefacció

Carrer Major, 40
Tel. 977 81 53 28

43380 VILAPLANA

AUTO ESCOLA

CATALUNYA

Pl. del Nen de les Oques, 8 - Tel. 977 32 23 19 - REUS

- Què en penses de les obres que s'estan fent a La Riba?
- Què n'hauries conservat?

Mercè Serres

- Lo millor de tot és eixamplar el carrer, convenia molt.

- La barana de la Riba. És com un símbol del poble. He sentit dir que la tornaran a posar.

Alfred Huguet

- No en puc dir res fins que estigui acabat, com el blat, que és al sac i ben lligat.

- Lo més important, la barana. Que no la tornaran a posar?

Montserrat Fontanilles

- Crec que els diners que es gasten per fer aquesta plaça es podrien invertir en altres millores per al poble. En canvi, fer el carrer més ample em sembla molt bé.

- N'hauria conservat el mateix que hi havia: tota l'estructura, el pedrís i la barana.

Jaume Mestre

- Penso que hi ha molt de ciment empleat i molts "quartos" amagats a l'obra.

- La barana de la Riba, que és una cosa típica del poble. Si és per eixamplar el carrer, és una cosa bona, però que la deixin igual com estava, amb el carrer més ample. A mi, sempre m'han agradat les coses típiques del poble. Per això em va saber molt de greu que es perdés el pont del Cama, era una entrada molt bonica del poble i ara és un pilot de ciment.

Montse Tost

- Crec que és bona idea fer una plaça gran ja que el poble n'està mancat i el lloc escollit té bona vista. Però s'hi estan gastant molts diners i les obres estan durant massa temps. També crec que hauria quedat més bé sense tant de ciment i amb més verd.

- La barana i el pedrís. Era típic del poble i m'agradava com hi quedava.

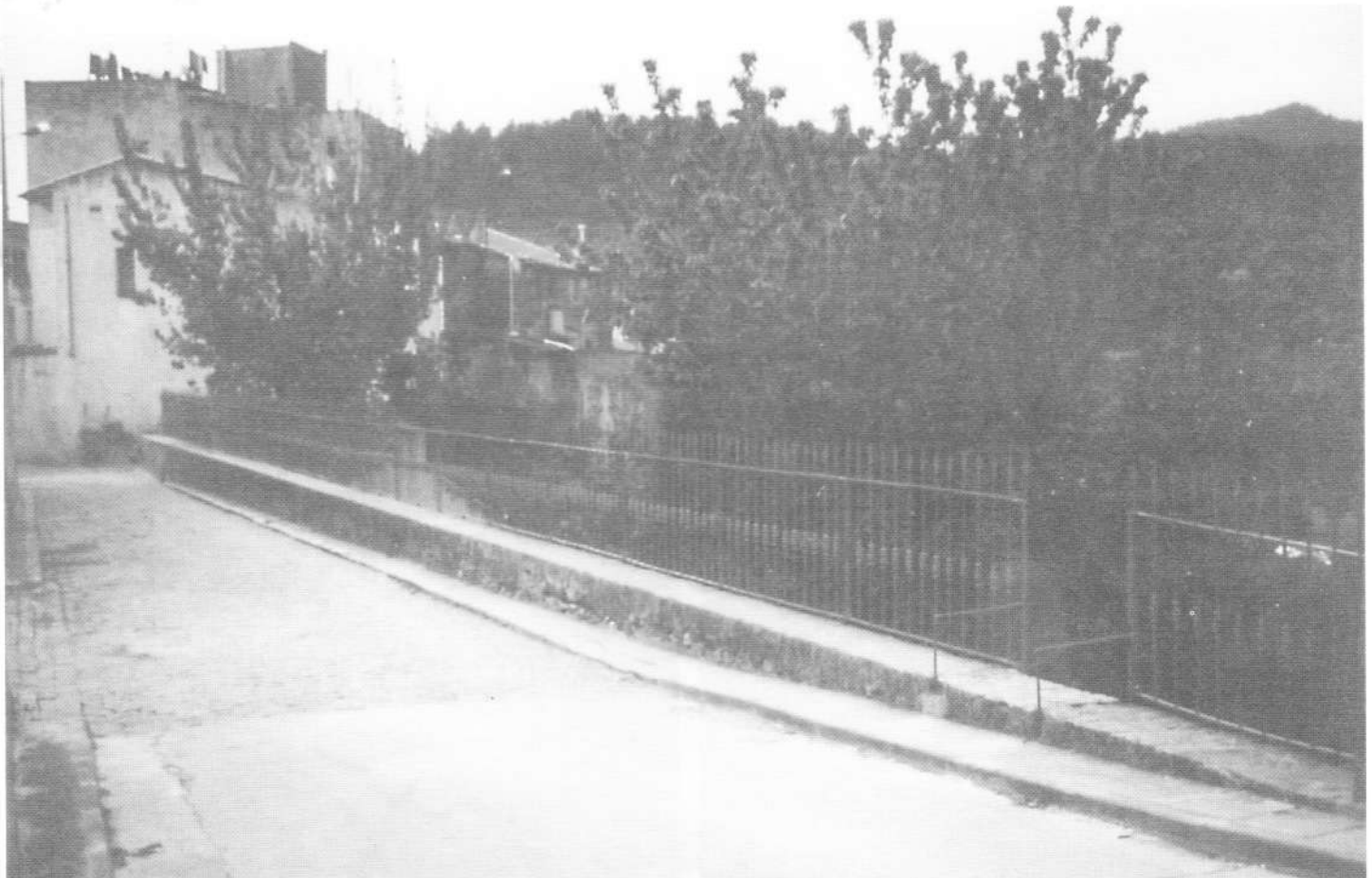

Xavier Joanpere

- Crec que s'ha invertit molt de diner per fer malbé l'indret més bonic del poble. És per a mi un monument al mal gust urbanístic.

- Tot, especialment els arbres, el pedrís, la barana i les llambordes (que pel seu estat requerien una reparació i una nivellació adequada). Estic convençut que Vilaplana amb les necessitats que té no pot malbaratar tants milions en una obra faraònica que ningú no havia demanat. Amb els diners gastats a la Riba s'haurien pogut arranjar molts carrers, soterrar les línies elèctriques, fer una llar de gent gran, apostar seriosament pel desenvolupament rural del poble o arreglar els camins que l'envolten.

fototeca

Aquest apartat voldria ser una mirada històrica del nostre poble. Per aquest motiu, si teniu alguna fotografia d'interès històric, us demanem que us poseu en contacte amb qualsevol membre de la revista

LA RIBA: MIRADOR DE VILAPLANA I BALCONADA AL FIRMAMENT

A mi, humil "Llambordí", gràcies a l'atzar, em van ubicar a la balconada més bonica i emblemàtica que té el poble: la Riba. Allí em van assentar, junt amb d'altres germans de similar mida, forma i color, en una mena de pedrís rectangular que fa de sòlid banc i de preciós mirador alhora. Era el segon dia que dormia al poble, del qual tant havia sentit parlar, un temps abans, als més vells dels meus germans, i ja em sentia com un ésser viu que pertany i que se sent reconegut per la seva comunitat.

Des d'aquell elevat i privilegiat indret de la Riba, mirador real de Vilaplana i balconada simbòlica del firmament, tot es veu, s'escolta, s'olora, es capta... perfectament. Des d'allí, he albirat els vostres moradencs cingles, el salt de l'Agustí, tobogan alt i vermell de les aigües, el forat que assenyala el Migdia, l'entremaliada Gitana, les llunyanes i oblidades Airasses, les sis grans estrelles que formen la bella constel·lació d'Orió. Des del mirador estant, he vist i patit les crescudes dels barrancs de les Tosques, dels Garrigots, de les Valls, quan passaven llurs aigües en cada una de les abundoses riuades que la riera conduïa, molt de tant en tant, mar enllà. Des del meu privilegiat banc de pedra, he sentit multitud de variades converses que han sostingut homes i dones durant anys i panys. He presenciat el trot cansat de muls, cavalls i carretes quan transportaven les pesadores collites d'avellanes, d'olives o de raïms, que tantes suors i suors us havien costat. He degustat el verd olor del camp quan s'enceta la fastuosa i acolorida primavera. He aguantat les corredisses i els tendres jocs dels vostres infants quan passaven alegres i atabalats pels meus sòlids lloms. I tot, sense mai una mala cara, un mal gest, una mala mirada. Sempre, amb el goig de servir-vos, perquè en el fons i malgrat tot, han estat els millors anys de la meua vida.

Fragment del conte *Història d'un Llambordí*

JOSEP MARIA GARCIA

LES DROGUES

Els temps han canviat, això diu la gent gran, i els que no ho som tant, també ho creiem així.

La manera de divertir-se del jovent d'avui no té res a veure amb la diversió d'anys enrera. Per sort, no tots els joves ni tothom és igual. Així, amb aquestes quatre ratlles, pretenem informar del que es pot trobar el jovent, avui en dia, anant de festa; ja que durant els anys 90 han sorgit drogues sintètiques associades a la cultura de les discoteques i els bars de copes.

Aspectes generals de les drogues:

- La resposta de diferents persones a una mateixa droga sempre és diferent i imprevisible.
- Una droga que un dia creus que no t'ha afectat, l'endemà pot causar-te problemes irreversibles.
- En el mercat negre, mai no trobes la mateixa droga amb les mateixes característiques.
- Cal usar sempre el preservatiu en totes les relacions sexuals. aquest oblit pot ser l'inici d'una infecció de SIDA, o una altra malaltia de transmissió sexual.
- Quan hagis de conduir no consumeixis cap substància, ja que aquestes ocasionen la pèrdua dels reflexos.
- Davant de qualsevol senyal d'alarma: si creus que depens molt d'una droga, no pots passar sense, no t'ho passes bé si et falta, el teu estat d'ànim ha canviat, estàs depressiu, tot et molesta, no estàs bé enlloc, només penses a consumir-la, deixes en segon pla les teves activitats (esport, parella, família, aficions, estudis,...) DEMANA AJUDA!!!!

Amb l'eslògan "Viu la Festa i no te la carreguis", no deixarem de banda, el tabac ni l'alcohol, ja que pel fet d'estar legalitzades sembla ser que es deixen de costat, però són drogues que creen dependència i problemes de salut, igualment.

És imprescindible que el jovent d'avui en dia estigui informat de tots aquests tipus de drogues, per tal que després pugui ser conscient de la seva decisió, i del camí que ha volgut adoptar en front a elles. No saltres pensem que la llibertat està en un mateix.

COCAÏNA

També és anomenada: pols, neu, farla, perica,...

La cocaïna s'extreu d'una planta, l'Eritroxylon Coca, la qual és caracteritzada per ser estimulants, és a dir, va fins al cervell, i en un punt determinat exerceix una acció estimulants. A més, té la capacitat de fer-te sentir més despert, menys cansat, més obert i sociable amb els amics. Té una durada molt curta, després arriba la "baixada", caracteritzada pel cansament, apatia i estat depressiu. Tota l'eufòria experimentada era falsa, i després, et sents pitjor que abans de consumir-la.

El cor et bateja cada cop més fort, la

pressió de la sang augmenta, et sents nerviós, inquiet,... serà difícil conciliar la son, i s'estarà molt i molt cansat.

Un dels problemes de la cocaïna és que gairebé tothom repeteix:

- Genera una gran addicció i cada cop en vols més, de manera inconscient.
- Tu et penses que controles la situació, i no és així.

A tot Catalunya, desenes de joves són atesos als hospitals per problemes amb les drogues. La primera causa és l'alcohol, i la segona la coca, seguida de les drogues de síntesi.

ÈXTASI

També anomenat: "pastis", rules, pirules,...

És una altra mena d'estimulant (metamfetamina), elaborat en laboratoris clandestins, sense cap tipus de control analític. Es desconeix el contingut que pot dur cada pastilla!

Quan prens èxtasi, que és un estimulants del sistema nerviós central, amb lleuger efecte al·lucinogen, creus que et sents més desinhibit, amb més capacitat per a ballar, amb més marxa,... però en realitat pots tenir molts problemes a curt termini: taquicàrdies (el cor bateja més de pressa), la pressió arterial puja més del normal, contraccions dels músculs (principalment els de la mandíbula), i pots tenir un cop de calor. Un Cop de Calor és quan la temperatura corporal supera els 40 °C, el cos es comença a descompensar i els òrgans comencen a fallar. El cor s'accelera i bateja irregularment. Pot originar problemes greus en el cor, ronyó, pulmons i fetge. Si no s'agafa a temps, es pot entrar en un estat de coma, i provocar, fins i tot, la mort.

El cop de calor provoca una hiperactivitat i una despesa addicional en el cos, a més de deshidratació.

• Què puc fer si estic enganxat a les "pastis"?

Seria interessant que es demanés ajuda a un especialista. Al mínim signe d'estar enganxat és necessari demanar ajuda a metges, ja que només d'aquesta forma podrà evitar-se:

- Dependre psicològicament de la substància.
- Tenir problemes psicològics greus.
- Tenir, a la llarga, problemes de fetge o de ronyó, i possiblement de cor.
- Degeneració neuronal: les neurones del cervell es van deteriorant, i encara està per demostrar si pot haver-hi recuperació.

KETAMINA

Keta, vitamina K, especial K, Calvin Klein, Kit-kat. En general, les substàncies de denominació les quals contenen la lletra K.

És una de les últimes drogues detectades en el consum lúdic i recreatiu. Es tracta d'un anestèsic utilitzat majoritàriament per anestesiats animals. És extremadament

perillós, i no ajuda gens a anar de marxa. És un anestèsic dissociatiu (es diu que separa la ment del cos). La majoria de gent que n'ha pres, i ha tingut la sort de no ingerir-ne una sobredosi, ha viscut males experiències, i sensacions desagradables.

Es pot trobar en forma líquida, en pols, o fins i tot, en "pastis". A curt termini el cos es paralitza, hi ha dificultat en la respiració, manca de sensació del dolor; tot ben acompanyat d'un atac de pànic.

Si se'n pren de forma continuada, es perd la capacitat de parlar i pensar correctament, pot ocasionar problemes d'estómac i ronyó, i fins i tot, danys cerebrals irreversibles.

La sobredosi de Ketamina pot produir la mort de la persona que la ingereix. La dosi letal és molt difícil de preveure, ja que depèn molt de les característiques fisiològiques de l'individu, i de la puresa de la dosi.

ÈXTASI LÍQUID

GHB, biberó, scoop, somatomax,... són els diferents noms que rep l'èxtasi líquid, el qual no té res a veure amb el de les "pastis".

Aquest és un anestèsic depressor del sistema nerviós, presentat en forma de líquid transparent (de vegades hi posen colorant, per tal que sigui més atractiu i vistós), amb un lleuger gust salat.

El GHB es fa servir com a droga d'abús des del 1990. Els seus efectes apareixen passats uns 15 minuts de la seva administració, amb una durada aproximada d'una hora i trenta minuts. Queda acumulat en sang una bona estona (de 3 a 4 hores), i la persona que n'ha pres pot experimentar reaparicions dels símptomes negatius, dies posteriors a la ingesta.

Aquesta droga no està massa estesa en el nostre entorn, però cal saber que és molt perillós. A l'Estat espanyol ja s'han registrat morts causades pel GHB, a causa de la seva extrema toxicitat, sobretot, si es barreja amb alcohol. A més a més, a curt termini, pot ser que no es coordinin els moviments, que hi hagi dificultat respiratòria, aparició de vòmits i pèrdua de coneixement. Per contra, la seva ingesta de forma ininterrompuda pot produir problemes de cor, respiratoris i pèrdua de memòria.

M. TERESA HUGUET VILELLA I ASSUMPCIÓ PIÑAS LLAGOSTERA.

NEUTRALITAT?

Existeix genèricament la neutralitat? Es pot ser neutral davant d'uns interessos econòmics, morals, religiosos, fins i tot polítics? Podeu ser neutrals els pares amb els fills?

Si més no, per donar una nova orientació, per contrastar idees, vull, en aquest escrit a "Lo Pedrís", exposar unes opinions personals que en alguns casos es diferencien dels escrits a la revista.

Vagi pel davant el meu reconeixement a tot l'equip, penso que són sincers, honestos, transparents i desinteressats. El que no vol dir que s'hagi d'estar d'acord amb tot; i no pel que es diu en aquesta premsa, sinó pel que no s'hi diu.

- Per què no diuen que a l'Ajuntament de Vilaplana, que consta de set membres democràticament elegits pel poble, només en són quatre els que porten tot el pes.

-Quina credibilitat poden tenir aquestes persones que després de ser elegides abandonen el "barco" i només van als plens? Això mai havia passat al nostre poble. Que poden donar alguna explicació? Segur. Però al poble si no s'hi fa es difícil d'entendre.

- Es va arreglar el passeig de la Mussara i va haver-hi força detractors. La majoria crec que ho veien bé. És una bona obra. L'altra cosa és la forma, bàsicament en la vessant econòmica, ja que van ser els veïns els més afectats. Potser si fins llavors en tots els carrers hi havia participat el poble, calia consultar aquest canvi d'orientació, tot i que l'obra es va fer dintre de la legalitat vigent.

- La nova plaça de la Riba si s'ha esmentat, no ha estat pas per magnificar-la, tot el contrari. Per què no ens informem, mirem plànols, o almenys esperem que estigui acabada, enlloc d'emetre opinions sense fonament?

- El carrer que va al pont de Mallafrè, penso que s'ha fet amb molt de gust, així com la seva continuïtat a la carretera d'Alforja.

- La il·luminació del poble s'ha fet amb tota dignitat, així com la de l'església.

- Actualment hi ha quatre persones vives que han tingut o tenen el càrrec d'alcalde. A cap d'elles se'ls ha fet una entrevista? Com a mínim és casual.

M'adhereixo a l'últim escrit de "Lo Pedrís" on es fa menció de l'exalcalde Joan Pellicer Bigorra (Carletes). Ell va treballar en unes circumstàncies i condicions molt diferents de les actuals, per tant hem de ser comprensius amb la seva trajectòria. I no ho dubteu que el poble l'estimava.

He intentat exposar un punt de vista per contrastar algunes actituds que es diferencien de la meua. Actituds que, per altra banda, són ben respectables i dignes de tenir en compte. A la vegada, si s'interpreta com una opinió partidista, es cau en un error. Com a persona, bàsicament liberal i català, tothom em mereix el màxim respecte.

AGUSTÍ FERRÉ OBIOLS
Exalcalde 1979-1997

UNITS PER VILAPLANA

UNITS PER VILAPLANA-ERC HA PRESENTAT UNA QUEIXA AL SÍNDIC DE GREUGES ON LI DEMANA QUE INTERCEDEIXI PER REGULARITZAR LES INDEMNITZACIONS DELS MEMBRES ELECTES UV-ERC. TAMBÉ LI DEMANA QUE ACTUÏ PER ACABAR AMB ELS PROBLEMES D'ACCÉS I CONSULTA DE LA DOCUMENTACIÓ DE L'AJUNTAMENT

Els regidors del Grup Municipal Units per Vilaplana-Esquerra Republicana de Catalunya de Vilaplana (UV-ERC) van presentar el passat 20 de gener un escrit de queixa al Síndic de Greuges. Li reclamen que intercedeixi per evitar que l'equip de govern municipal (PSC-CiU) continuï limitant i posant obstacles al lliure accés a la informació municipal que la llei permet als regidors electes. En el mateix escrit, els regidors d'UV-ERC també demanen al Síndic de Greuges que intercedeixi perquè el consistori prengui mesures per regularitzar els cobraments irregulars que estarien percebent alguns membres de l'Ajuntament (l'alcalde i el primer tinent d'alcalde).

L'origen d'aquest conflicte ve de temps enrera, i està motivat per les dificultats i traves del secretari de l'Ajuntament a facilitar la documentació necessària per al desenvolupament de les funcions dels càrrecs electes. Aquesta situació s'ha agreujat arran de la visita realitzada a mitjan desembre pels membres del Grup Municipal UV-ERC a l'Ajuntament de Vilaplana per consultar documentació sobre les indemnitzacions que reben l'alcalde i el tinent d'alcalde de la corporació.

En ser a les oficines municipals, als regidors se'ls va negar el dret al ple i lliure accés i consulta de la documentació de l'Ajuntament, tot i la capacitat legal que tenen, com a membres electes de la corporació, a consultar la documentació de la Comissió de Comptes.

A més de negar-los l'accés lliure i immediat a la documentació demanada, i davant la negativa absoluta del secretari de l'Ajuntament a facilitar-los la documentació sol·licitada, els regidors d'UV-ERC es van veure obligats a formular una sol·licitud per escrit i esperar diversos dies una resposta.

El Grup Municipal UV-ERC també es queixa de la irregularitat que significaria que l'alcalde i el primer tinent d'alcalde rebin percepcions per realitzar treballs per l'Ajuntament -algunes feines de paleta i treballs diversos- que serien incompatibles amb la condició que ostenten com a càrrecs electes.

A causa de les pressions exercides pel Grup Municipal UV-ERC en el ple del passat 13 de febrer es va procedir a aprovar el pressupost per al 2003 on es contempla la regularització de les indemnitzacions que reben els membres electes.

Signat: **TOMÀS BIGORRA I MUNTÉ / RICARD LLAURADÓ I PELLICÉ / JAUME CABRÉ I SALVAT**

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Si voleu fer-vos subscriptors de *Lo Pedrís*, podeu omplir aquesta butlleta i enviar-la a: carrer del casal, s/n 43380 VILAPLANA o bé doneu-la a algú de l'equip. Ompliu la dades.

NOM _____

ADREÇA _____

TEL. _____

CORREU ELECTRÒNIC _____

Preu: **10 EUROS**

Signatura _____

el racó de la llar

ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ DE JUBILATS

Personalment crec que per als lectors de "Lo Pedrís" és d'interès conèixer les activitats que "els avis" de la vila van realitzant en el transcurs de l'any, i si hi ha algú que els les comunica millor que millor.

La Junta Directiva de l'Associació es reuneix quasi regularment cada quinze dies per tal de tractar i planificar els diferents assumptes que van sorgint.

El dia 2 de desembre passat, a dos quarts de cinc de la tarda, un petit grup d'associats va assistir a una xerrada, al Consell Comarcal, a càrrec d'un notari de Tarragona sobre el tema "Testaments i herències", que va ser molt interessant per als concurrents.

El dia següent i a la Sala d'Actes de la Biblioteca del Barri Fortuny de Reus, també un petit grup va assistir a la xerrada-col·loqui sobre "Consum i prevenció d'accidents de la gent gran". Es van repartir fulls explicatius de molt gran interès.

El diumenge dia 22 de desembre, a la Llar, vàrem celebrar una "Vetllada Verdageriana amb Prenadal". La petita coral "Amics de la cançó" va interpretar les cançons nadalenques: "Nadal Blanc", "El pequeño tamborilero" i "Cançó de bressol" i les cançons amb lletra de Mossèn Jacint Verdager: "La farigola", "L'emigrant" i "El virolai". També hi hagué recital de poesies i, a continuació, berenar i els típics torrons de "Prenadal".

El dia de Nadal, la coral de jubilats "Amics de la cançó" va col·laborar en la Missa de Nadal, amb els seus cants en la Litúrgia de la diada i amb cançons nadalenques com "Joia en el món". També els membres de la Coral, acompanyats de les seves parelles, varen fer un dinar el divendres dia 3 de gener a Ca La Peirona, per tal de celebrar el primer any complet d'actuacions a la Llar i a l'Església Parroquial de la vila.

El dia 2 de febrer, diumenge, a les 5.30 de la tarda, en primera convocatòria i a les 6 en segona convocatòria, tingué lloc l'Assemblea General Ordinària de l'Associació, amb el següent ordre del dia:

- 1.- Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta de l'Assemblea anterior.
- 2.- Estat de comptes de l'Associació.
- 3.- Memòria de les activitats realitzades l'any anterior.
- 4.- Projecte de les activitats a realitzar l'any 2003.
- 5.- Altes i baixes de socis.
- 6.- Renovació parcial de la Junta.
- 7.- Torn obert de paraules.

Es demana més assistència en aquestes assemblees i a tots els actes que es projectin realitzar.

Actualment la Junta de l'Associació està formada pels membres següents: President: Pasqual Torruella Tombas. Sots-president: Jaume Mestre Cardona. Secretari: Teresa Serres Carreres. Tresorer: Maria Garcia Ortiz. Comptable: Sebastià Mestre Cardona. Vocals: Josep Mateu Solé, Maria Huguet Mestre, M^a del Carme Mestre Huguet i Isabel Vergés Traguany.

Augurem i desitgem per aquesta junta, així com per a tots els associats un bon any ple d'activitats ben diverses i profitoses per a tots.

Una d'aquestes activitats que s'està portant a terme en l'actualitat és el "I Concurs Comarcal del joc de Dominó i de la Botifarra", per parelles, que començarà el dia 12 de març, dimecres, a la Llar de Jubilats d'Alforja.

També estan en projecte diverses sortides culturals. Una d'elles és la visita a Montserrat i als llocs d'interès de la ciutat de Manresa.

De les properes activitats ja anirem informant.

JAUME MESTRE CARDONA

EL MEU «CHAPAPOTE»

Sentint molt la catàstrofe de Galícia, no puc deixar de pensar en la nostra: cada vegada que veig en què s'estan transformant els nostres camps, cada alzina que hi surt, cada marge que ja cau, cada pi que va baixant, cada mina que ja no té per què rajar... I tothom tant s'estima, ja que res importa. La gent es guanya la vida en altres coses, però els que hem viscut del camp i ens l'estimem... No puc sinó pensar en el chapapote que de mica en mica ens envaeix i que a ningú importa.

UNA JUBILADA

LA NOSTRA LLENGUA

Segons els mitjans de comunicació, "el català no té futur". Diuen que cada vegada està pitjor i que no li falta gaire per acabar-se. És trist això!

Els motius: "Que ja som molt pocs els que el parlem; que no hi ha interès a fomentar-lo; que els immigrants només s'interessen pel castellà". En fi, que tot això ajuda que desaparegui i que d'aquí a pocs anys deixi d'existir. Tan malament està?

Penso que no necessitem foranis que ens ajudin a perdre'l perquè no tenen interès per la nostra llengua: ja som prou capaços nosaltres mateixos de destrossar-lo.

Dic això perquè d'uns anys ençà es porta aquesta manera de parlar tan grollera, com si això fes més modern. Si us plau, no és pas així com es conserva i s'enriqueix una llengua!

Començant per la televisió, s'hauria de tenir molta cura, i fan tot el contrari, s'esforcen a veure qui la pot dir més grossa. És que no saben fer riure sense totes aquestes paraules tan desagradables? Això no té cap mèrit. Hi ha hagut humoristes molt bons, i no necessitaven d'aquestes expressions brutes i fàcils.

No maltractem més la nostra llengua!!

Millor fariem d'emmimirar-nos en aquestes sensibiles persones que sovint veiem als reportatges de la televisió.. Em refereixo als habitants de l'Amèrica Llatina com són Perú, Colòmbia, etc. Ja sé que es tracta d'un altre idioma, el castellà, però això no vol dir que no puguem prendre exemple d'ells. Parlen tan correcte! A cada cosa el seu significat adequat, amb una puresa d'idioma excel·lent. Jo els admiro i per a la meua llengua voldria el mateix.

MATILDE MESTRE SALVAT

iberCaja

UN DIA AL PORC SENGLAR

Tots els diumenges, en temps de no veda, la colla del porc senclar de Vilaplana es posa en marxa de bon matí. Tot i la peresa que fa llevar-se i tenint en compte que per a molta gent el diumenge és l'únic dia que pot dormir, res no impedeix que una colla "d'amics" i afeccionats a la caça ens reunim a la Cooperativa. Som una colla d'uns 15 o 17.

Un cop tothom està al punt de trobada, ens posem en marxa. Uns quants anem a mirar rastre, els altres a fer foc per esmorzar i el brosser a burcar els gossos.

Una vegada cadascú ha fet la seva feina, ens trobem a l'ermita del Mas de l'Anguera a fer l'obra més important del dia: omplir l'estómac. I no ens quedem curts, no: des de morro de porc a la brasa, pops, sardines, etc. Un cop s'acaba d'esmorzar, el brosser, amb l'ajuda de les persones que han anat a mirar el rastre, decideix la zona en què es caçarà.

D'aquesta manera és com dividim el terme de Vilaplana: el racó del Mas, que va des de la font del Llop a les Tosques; el coscollar del Mariné, que va des de les Tosques al camí de les Campanilles (la Sort) i els Garrigots, que va del camí de les Campanilles al racó de les Guilletes, on parteix el terme amb Alforja.

També cacem al terme de la Mussara.

Un cop decidit el lloc on es caçarà, es reparteixen els punts on s'haurà de posar cada caçador.

Durant la cacera ens podem comunicar mitjançant una emissora, un aparell molt útil que t'ajuda en el seguiment de la batuda, perquè segons el punt on estàs situat no sents pràcticament res.

Un cop s'ha acabat la cacera, s'hagi mort o no, ens trobem tots per comentar la jugada i saber si s'ha perdut algun gos, un fet molt normal, si s'han trobat els porcs i no se n'ha mort cap, fet també molt habitual. La mitjana és de 10 o 15 porcs per temporada.

Si matem, anem a pelar el porc al garatge del Benjamin, on ens el repartim i ho celebrem amb un bon got de cava que haurà portat la persona que ha matat el porc.

Però no tot és tan bonic: si es perden els gossos, sempre són els mateixos els que s'han de quedar fins a última hora de la nit a esperar-los, amb un bon foc a terra, dinant una mica (a les 6 de la tarda) i explicant històries d'anys passats, que a mi personalment m'agraden tant d'escoltar.

I d'aquesta manera és com acabem el dia, sigui quin hagi estat el resultat, contents per haver passat una bona estona i, el més important, que ningú hagi pres mal.

Per cert, me n'oblidava... si mai teniu l'oportunitat d'anar a una "batuda", quan arribeu al punt, fiqueu els "tiro" a l'escopeta, no feu com gent que conec, a qui li passa el porc i no ha ficat els tiro!!! De la mateixa manera que quan s'acaba, buideu-la ràpidament per la seguretat de tots.

JAUME VIRGILI PRADES

INAUGURACIÓ DE LA PREMSA DE L'OLI

El passat dia 22 de desembre de 2002 es va inaugurar la nova premsa d'oli d'oliva que tan encertadament ha muntat la Cooperativa Agrícola de Vilaplana. Es troba en el mateix lloc que estava emplaçada l'antiga, i es va convidar tothom a un popular esmorzar a base de pa torrat ben sucat amb oli nou i acompanyat de la tradicional arengada i llonganissa. Fou un èxit de públic, fins i tot femení, satisfet de poder disposar d'una premsa tan moderna i automàtica, que junt amb els serveis establerts fa temps de pesar

i netejar o triar les olives, també automàtics, alleugereren molt les feines dels productors.

Jo recordo que d'infant i acompanyat del meu pare, e.p.r., vàrem visitar la premsa de cal Simon. Hi havia un ruquet que donava voltes fent rodar una gran mola de pedra que aixafava les olives. Això aclaparà tota la meua atenció infantil, ja que no recordo res més, però suposo que devia ser una premsa de lliures com crec que s'anomenaven aleshores. Aprofitaven l'alçaprem d'una gran biga de fusta per premsar les olives. Calculo que seria als volts de l'any 1920. Anys després, a l'arribar la llum elèctrica, ja s'instal·laren les premses més modernes.

Enhorabona a tots els socis que podem disposar-ne dels serveis i una ben cordial i merescuda felicitació a tots els membres de la junta i en particular al seu president, Sr. Sebastià Besora. Ell, per segona vegada, deixarà escrita en la història de l'entitat aquesta millora, com en altra ocasió, també com a president, es fundà i muntà de peu la Caixa Rural Agrària, que tan bons serveis ha prestat al poble, fins i tot als no socis.

És un goig comprovar que continua havent-hi vilatans que saben fer i es sacrifiquen per fer poble.

SALVADOR JUANPERE ESTIVILL

ASSOCIACIÓ DE JUBILATS I
PENSIONISTES DE VILAPLANA

C. del Casal, 3 • 43380 VILAPLANA

- Ferro
- Alumini
- Inox

Tel. 977 76 82 68
670 45 59 04

ELOGI A LA POLÍTICA

Expliquen els historiadors romans que, en ocasió de greus dificultats de la República davant l'avanç dels seus enemics els eqües, la ciutat va cridar el patrici L. Quint Cincinnat per fer-se càrrec del govern. Segons diuen, el van trobar al camp llaurant amb els seus bous. Fent-se càrrec de la situació, va abandonar l'arada, es va posar la toga i va acceptar dirigir la ciutat durant mig any. En només setze dies va redreçar la situació, va vèncer els enemics i va consolidar el poder de Roma al centre d'Itàlia. Fet això, es va treure la toga, va abandonar el govern i va tornar als camps que tenia a mig llaurar.

Sempre m'ha admirat aquest passatge, segurament força fantasiós, de la història antiga. El fet que segurament no es correspongui gaire amb la realitat dels fets no amaga el valor que els romans donaven al compromís de l'individu amb la seva comunitat. Aquest és l'orgull de ciutadania que enaltien grecs i romans: concebien l'exercici del poder com un acte a favor de la cosa pública (la "res publica" llatina). La figura de Cincinnat era citada pels

pedagogs com el millor exemple de lliurament al bé comú sense demanar res a canvi. El poder vist, no com una finalitat en si mateix, sinó com un servei a la col·lectivitat.

Les democràcies modernes van néixer amb l'esperit de recuperar aquesta idea antiga. Massa sovint, però, veiem com els nostres representants s'obliden dels ciutadans per defensar interessos poc transparents o inconfessables.

L'àmbit municipal, per la proximitat dels polítics al seu poble, hauria de respondre més que cap a aquests vells ideals republicans. Enlloc millor que aquí es percep que allò que administren alcaldes i regidors és la "cosa pública", allò que és de tots. Possiblement és el sector de la política on hi ha un percentatge més alt de polítics honestos i amb ganes de treballar pel bé dels seus pobles i els seus conciutadans. Quasi sempre fan aquesta feina sense cap retribució a canvi, deixant-hi moltes hores "robades" a les activitats privades i a la família. A aquests els hem d'estar molt agraïts, fer-los confiança i do-

nar-los el nostre suport.

Ara bé, també hi ha qui arriba a la política municipal per obtenir-ne beneficis, per treure profit personal, familiar o de grup, de les decisions que es prenen des del ajuntament. Tots coneixem casos de requalificacions avantatjoses, dietes escandaloses, comissions de baixa mà, repartiment de càrrecs i privilegis, i un llarg etcètera. I el pitjor és aquella sensació que hi ha moltes altres coses que no sabem, però que intuïm que no són del tot clares, possiblement perquè ningú ens les ha explicat de forma convenient. Hi ha qui pensa que la informació és el poder i que amagant-la el mantindrà millor. Segurament no els falta raó. És feina de tots obligar-los a ser transparents.

Hem de desterrar aquest model de polítics dels nostres municipis. Cal desemascarar els aprofitats i els corruptes. S'acosten eleccions i no val a badar. Nosaltres, com els romans, hem de cercar els nostres "cincinnats".

JORDI SERRA FERRÉ

DEDICAT A TOTS ELS IMMIGRANTS

Des de temps immemorials que tenim vagues notícies de l'existència d'éssers humans en algun racó del planeta Terra. Hem de pensar que vivien en condicions molt dures, atès que es traslladaven d'uns territoris a uns altres buscant la sustentació de cada dia per a sobreviure. El pa, no el coneixien, només s'alimentaven amb fruita i una mica de caça. D'aquesta manera, van ser ells els primers emigrants que es van arriscar a traslladar-se d'aquells paratges a altres de més llunyans, amb uns mitjans molt rudimentaris per poder arribar a unes altres terres on el clima els resultés més benigne, ja que no coneixien el foc. Així, van anar poblant la terra de nord a sud i d'est a oest, i aquests primers humans, amb el pas dels anys van formar els primers assentaments, no sabem amb prou exactitud on ni tampoc el temps que en pugui fer, d'això.

Treballaven la pedra i la fusta. Més endavant van aconseguir forjar algun atuell d'argila en forma de plat.

Elles també van ser emigrants. I, des d'aleshores fins a l'actualitat, els éssers humans de qualsevol país continuen emigrant, sense destinació, a la recerca d'un país que els aculli, els doni treball i els respecti com a éssers humans, al mateix temps que els proporcionï seguretat per a viure i poder realitzar-se dins de la societat. Però, en realitat, estem veient que el pas dels anys no ha estat suficient per tal que aquella persona continuï sense integrar-se a la societat. Encara són els "sense pàtria", no tenen un país on quedar-se i aconseguir formar part de la societat.

Les causes potencials poden ser diverses. Una pot ser el comportament i la no adaptació a les normes exigides pel país que els adopta i una altra pot ser la pèrdua de la identitat.

En resum, hi ha una sèrie de factors que impedeixen la total integració de les persones immigrades, però per a "més INRI", al món no hi ha pau, només tribulacions i maldat. I, enmig de tanta peripècia, persones descarrilades i desplaçades d'aquella terra que els va veure néixer. Ells també són emigrants, que arrossegueu una pesada creu amb destí cap a enlloc.

Així, jo penso que totes les persones que hi ha a la Terra hem de sentir-nos protegits per la llei. Si no ho aconseguim, el racisme i la xenofòbia s'encarregarà de condemnar aquelles persones a l'oblit. Per això, tots els éssers humans hem de ser solidaris amb aquests emigrants ja que, si mirem endarrere, tots som descendents d'aquells els nostres antecessors, que també van ser emigrants.

Aquesta és la meua opinió.

ANTONIO DÍAZ

Josep Tost

QUEVIURES i
TRANSPORTS

Dr. Mallafre, 12
Tel. 977 81 50 87
VILAPLANA

**Natura
herbolari**

Tel. 977 77 16 17
Riera de Miró, 19 • REUS

LA PROBLEMÀTICA DELS CASTILLEJOS

Al llegir el diari, la notícia sobre la vigilància els cap de setmana dels accessos al campament dels Castillejos per dissuadir que s'organitzin festes "rave", com a resultat de la reunió dels alcaldes de la zona a la Subdelegació del Govern, és una bona notícia pel possible control que comportarà a la zona.

Aquestes festes apleguen multitud de gent vinguda de punts d'arreu de l'estat i l'estranger. Atès que l'accés natural als Castillejos no és per Vilaplana, les festes que s'hi han organitzat fins ara han passat desapercebudes.

El curiós és que el propietari, el Ministeri de Defensa, després d'abandonar les instal·lacions i desafectar-les com a zona militar, n'eludeix totes les responsabilitats: em refereixo a la neteja de cascots i projectils del camp de tir, l'abandó de les instal·lacions pagades amb diners de tots i que es troben en estat de ruïna total. El més important és el risc d'incendi, fruit de les circumstàncies esmentades.

Continuo llegint, el cas del petrolier "Prestige" davant de les costes gallegues, una autèntica catàstrofe: tones i tones de fuel vessades al mar, que impregnen les costes i provoquen la mort de la fauna marina. Al final, el gran perjudicat és la població que viu de la pesca del marisc, que és a la ruïna, i -com diuen- haurà d'emigrar. I els responsables, que són els que fan l'agost, on són?... No se'n sap res!

Com en el cas del petrolier, el problema dels Castillejos pot esdevenir una catàstrofe en l'àmbit local en el supòsit d'un incendi, que -segons l'època- podria deixar-nos arreglats per un bon grapat d'anys. Més que draps calents, la ferida necessita un antídoto perquè sani; i per això, cal que les administracions (central i autonòmica) trobin una solució o sortida viable al campament dels Castillejos, que permeti preservar la zona de l'agressió incontrolada i la població civil pugui estar tranquil·la.

TOMÀS BIGORRA I MUNTÉ

FE D'ERRADES DE LA REVISTA NÚMERO 10

L'article de la pàgina 7 "De pas per la meua terra", que anava signat per Ana M. Aymami hauria d'haver estat signat per Ana M. Aixalà Aymamí.

A "la nostra cuina", pàgina 18, en la recepta dels torrons d'ametlla no eren 150 gr. de sucre sinó 500 gr. de sucre.

A la fototeca de la pàgina 19, la nena petita del davant no era la Mariana Rito, sinó la Maria Mestre (Planot). La segona nena de la tercera fila tampoc no era la Maria Pastoret sinó la Maria Remei Salvat.

A les defuncions de la pàgina 17 no vam esmentar la mort de Jaume Rodon Esqué (23-03) i de Dolores Martorell Ortiga (6-09)

A "Petita història dels quatre molins" de la pàgina 14 es va escriure per error "seria la besàvia del Sebastià" quan en realitat havia de ser l'àvia del Sebastià Molí.

VILAPLANA AMB LA SELECCIÓ CATALANA!

El passat 28 de desembre (de 2002), va tenir lloc el mític partit de Nadal, el de la selecció catalana, que aquest any jugava contra la selecció de Xina.

El partit es va jugar al Camp Nou, camp del FC Barcelona, davant de 63.416 aficionats i amb un temps que no acompanyava gaire, ja que el vent bufava amb força. Malgrat això, el partit va ser força entretingut i el resultat va ser de 2-0 a favor de l'equip català. Els 2 gols els van marcar el Roger Garcia i Luque.

Amb aquest partit, Catalunya ha jugat 7 partits, dels quals n'ha guanyat 5, n'ha empatat 1 i n'ha perdut 1. També cal dir que amb aquests 7 partits jugats, des del 1997, quasi uns 400.000 aficionats han donat suport a la selecció:

CATALUNYA-BRASIL:	96.700	espectadors
CATALUNYA-XINA:	63.416	«
CATALUNYA-XILE:	60.000	«
CATALUNYA-NIGÈRIA:	54.000	«
CATALUNYA-LITUÀNIA:	47.000	«
CATALUNYA IUGOSLÀVIA:	43.000	«
CATALUNYA-BULGÀRIA:	35.000	«

Any rere any, el nombre d'aficionats augmenta, com també augmenta el suport de l'oficialitat com a selecció «nacional» i com també hauria d'augmentar el nombre de partits que no sols poguéssim jugar un partit per les festes de Nadal o com a màxim dos en un any, com fins ara.

A part del futbol, també cal destacar el resultat de 3-3 de la selecció catalana d'hoquei patins contra Portugal i la victòria de la selecció catalana femenina de voleibol contra Macedònia.

Per últim, cal dir que en aquest partit hi vam anar una vintena de vilaplanencs i vilaplanenques. Només espero que la gent s'animi i cada any puguem ser més!

I a veure si d'aquí ben poc podem veure Catalunya jugant un mundial... «UNA NACIÓ, UNA SELECCIÓ»
VISCA CATALUNYA!!!

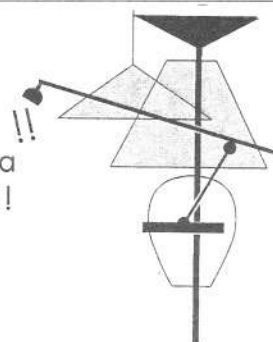
ABEL GUÀRDIA

**C. de Benidorm, 11 (cant. Peníscola)
Tel. 977 75 05 30 - 43205 REUS**

NUVIS!!

- Preus especials per a la vostra llista... i col·locació GRATUÏTA!!
- Pantal·les a mida
- Tots els estils
- Il·luminació de jardí

TANTA TINTA TONTA*

Si qui juga amb foc es crema, tots som una mica responsables del que va passar en el violentíssim (i mai llunyà) Onze de setembre. No de la comissió dels atemptats, és clar, sinó d'haver contribuït al "caldo" de cultiu, que és, potser en gran mesura, la misèria en la qual malviu gran part de la humanitat; ja que ens esforcem a mirar l'altre i a ignorar la crua, cruïssima, realitat.

La política mantinguda pel "Tío Sam" al llarg i ample del planeta, ha estat, exceptuant raríssimes excepcions, nefasta. En aquesta política hi caben paraules com: FMI, G7, GLOBALIZACIÓ, TRANSGÈNICS, BOMBES, RACISME, ETC.

El "Tío Sam" mai ha sabut veure més enllà dels seus propis nassos, o sigui dels seus propis interessos. Per això ha anat posant i movent dictadors, i traient homes i dones de vàlua de la presidència de països que ell considera amics, sobretot, en països propers al seu. (Frase cèlebre la de: AMÉRICA PER ALS AMERICANS).

Tenim exemples molt propers a nosaltres, com són els pobles d'Iberoamèrica (que no Llatinoamèrica ni Centre Amèrica). Em ve a la memòria el que va succeir a Argentina... Potser hi ha algú que pensa que els americans no hi estaven darrera? Perquè si aquests dictadors no els han posat ells, almenys els han mantingut, com succeeix a Kuwait, Aràbia Saudita, Turquia, etc.

Si la política dels EUA pel que fa a Iberoamèrica és sagrant, la seva política amb el món àrab i amb les Repúbliques Islàmiques, en particular, no té nom.

L'anacronisme que significà la creació de l'Estat d'Israel, a costa del poble Palestí; l'absurda guerra contra Irak, per defensar l'or negre, mentre Kuwait continuava amb la seva dictadura feudal; el seu "amic" Saddam Hussein, que no era tan dolent quan amb el seu poder absolut «netejava» de kurds el seu estimat país, etc. Pel que es veu tot això no és suficient, i aviat l'àliga "Cara Cara" sobrevolarà Iraq deixant caure el seus àcids excrements.

És veritat que molts països àrabs no mouen ni un dit per intentar sortir del sistema feudal en el qual estan enquistats, i pobre del qui ho intenti.

Hi ha qui pensa, jo així ho crec, que mentre el problema entre Israel i Palestina no es solucioni, el món àrab i l'Islam ho veuran com un greuge, i aquella zona del planeta serà un polvorí. Aquí, el Tío Sam mai s'hi ha volgut posar, i quan Clinton ho va intentar, el pes específic que els jueus americans tenen a Amèrica del Nord, va fer que el president s'oblidés del tema.

Però no tota la culpa és dels EUA, també els europeus en som responsables, per seguir a mans besades el que ens ordena Amèrica, i no tractar d'imposar el nostre propi criteri (si és

que el tenim), que crec que no seria pitjor que el d'ells. La vella Europa no està (encara que no ho sembli) tan unida com ens creiem, i mentre, els nostres governs tan "democràtics" ens distreuen amb l'IPC, LES BANDERES, LES REBAIXES i, jo que sé... Fins i tot amb el futbol.

Europa hauria de tenir veu pròpia en assumptes internacionals, i moderar en tot el que fos possible aquesta política, sense entranyes, nord-americana.

Mentre el poble israelià, dirigit pel "Falcó" (que entre altres joies està acusat de genocidi), no cedeixi en la seva política d'ocupació i demolició contra el poble palestí, la "pedrera" de terroristes palestins no s'esgotarà i, el que és pitjor, aquestes accions continuaran tenint prestigi entre la comunitat islàmica.

No hi pot haver disculpa possible a les accions terroristes palestines, però si la resposta israeliana, cada vegada que hi hagi un atemptat, és treure els tancs i els F-16 (americans), i fer una carnisseria amb la població civil, destruir tot el que es troben per davant, i fins i tot atropellar nens, no es va per bon camí.

L'Estat jueu no ha de gaudir d'impunitat pel record de l'Holocaust, i això no pot impedir a la resta de països condemnar d'una manera contundent els seus excessos.

Tot això no seria possible sense la "protectora" política del Tío Sam respecte a Israel; però si la vella Europa unida (ja he dit abans que més vella que unida) s'ho mira sense atrevir-se a fer ni tan sols un gest de desaprovació, per no molestar ni als uns ni als altres, sense tenir en compte poder desestabilitzar tot el Mediterrani, tampoc anirem per bon camí.

La idea és que per oblidar-nos que existeix un Tercer Món, donem a entendre que ja no n'hi ha tres, sinó dos: el món Islàmic i nosaltres; i, és clar, els dolents són els altres.

Utilitzant l'excusa del terrorisme, s'està aniquilant països i pobles, i ja se sap, o estàs amb mi o estàs contra mi.

Jo em pregunto si tot això té cap sentit; si s'escriu sols perquè un pugui desfogar-se, o per intentar entabanar algun lector i així compartir una quimera. També tinc el dubte si tot no serà un muntatge, un negoci, o alguna cosa cuinada per països prepotents, que sols volen prosperar.

De totes formes, i en el fons, el que ja he dit: Tinta tonta.

*El títol no és meu.

JESÚS GARRIDO

OLI D'OLIVA VERGE EXTRA

Antara[®]
DENOMINACIÓ D'ORIGEN
SIURANA

Per evident que pugui semblar, un poble es diferencia d'una ciutat en el senzill fet que un és més petit que l'altre. Evidentment, no pretenc descobrir la sopa d'all (i menys encara ara que ja gairebé han desaparegut dels nostres menús diaris!) ans el contrari: quan parlo de poble veig una comunitat més o menys ben avinguda caracteritzada per la proximitat entre els individus que la conformen. I jo, ara, em vull concentrar en el significat d'aquesta proximitat, és a dir, a fer poble.

Un veí, en un poble petit com el nostre, ve a representar alguna cosa semblant al paradigma de tot allò bo i allò no tan bo que ens pot passar una vegada ens adonem que pertanyem a una entitat superior de relació (més enllà de nosaltres mateixos o de la nostra família) que els científics anomenen societat. De fet, amb aquestes paraules, no voldria (ni crec que en fos capaç) de presentar cap forma de filosofia (més o menys barata), la meua intenció és una altra.

Quan parlo de veí, em vull referir a aquella persona que et deixa la sal i que et demana julivert, que el deixes entrar a casa teua sense permís i que li regues les plantes quan és fora, que et fa regals quan et cases i que s'enfada si no li ho tornes o no li ho agraeixes, que vigila a quina hora has tornat el dissabte a la matinalada i que t'informa que tens una roda del cotxe un pèl baixa de pressió, que no critica sinó que només ho comenta, que parla molt i no diu cap cosa, que diu que li han dit, que sempre diu el pecat però mai el pecador, que afirma que si se'n parla és perquè hi ha alguna cosa, que quan parla amb un altre veí ho fa més fluïdet a mesura que te li vas acostant, que et necessita de parella per enfadar-se amb algú quan no guanya a la botifarra...

Un veí pot ser un amic o un pesat, que pot prendre el lloc on acostumes a aparcar el cotxe o que t'avisa que pots ocupar el que ell deixa quan marxa, que et porta el gat quan se t'ha escapat o que te'l pot enverinar, que s'enfada perquè no pot treure el cotxe amb comoditat si aparques a sobre la vorera al costat de casa

seva o que ell aparca el seu uns metres més avall (també sobre la vorera), que ve a les vuit del matí a ajudar a fer treure el cotxe que el veí ha aparcat davant de casa teua o que afirma que prefereix que els mossos d'esquadra pugin a posar multes a qui aparca sobre la vorera i dificulta la visibilitat...

La proximitat de la qual parlo fa que el poble es paralitzi per fer honors a un difunt, per xafardejar i repassar els vestits dels assistents a un casament, per compartir el recolliment i fervor religiós en una processó, per ballar a la festa major, per anar a esperar els reis, per córrer una milla, per criticar o pretendre arreglar la desinformació sobre les obres que es fan en un carrer o en una plaça, per enfadar-se una vegada més amb el mal joc del teu equip preferit mentre veus el partit al casal...

Tot això, que provoca la proximitat i n'és el seu fruit, fa poble. I fer poble no és solament tot això, sinó que són també moltes coses més. No és només la part bona, ni tampoc no és només la part dolenta, és clar, sinó que són totes dues al mateix temps. Fer poble és compartir alguna cosa més que el fet de pertànyer a un mateix col·lectiu social. Personalment, crec que fer poble és permetre que passi tot això. Però també crec que per fer un bon poble, cal ser-ne conscient de tot això i, al mateix temps, fa falta tenir una clara intenció de separar el gra de la palla i escollir allò que és bo d'allò que no ho és tant. Es tractaria d'aprendre a fer poble tot fent poble, evitant de crear individualismes o beneficis particulars de cadascú. Quan parlo de fer poble, parlo de la convivència i de compartir, de reconèixer, acceptar i aprendre dels nostres errors. I això, un poble tan petit com el nostre ens ho permet, encara que hi hagi algú que s'entesti a voler aconseguir el contrari.

Però tot això només són idees i paraules. Si només pensem i parlem, continuarà sent tot com fins ara. Res canviarà perquè tots sabem que qui ha de fer el primer pas és sempre "la gent" i no naltros. Per això triomfen els individualismes, perquè realment són ells els que fan sempre el primer pas mentre que naltros (és clar, la gent) només ens parem a mirar les obres des de darrere la tanca.

PEP MESTRE ANGUERA

LA BONA SALUT DE LO PEDRÍS

Tot just encetem el número onze d'aquesta publicació (que bona part del poble fa quasi tres anys que s'ha fet seva) i ja podem observar com aquelles expectatives (ara, ja, relitats!) es van confirmant.

Després d'un tempteig inicial, amb col·laboracions pre-visibles o esperades (atenció: cal no desmerèixer-les!), ens hem vist materialment desbordats per una allau d'escrits de tot tipus i origen. A cada reunió de l'equip de redacció, precedent a la publicació d'un nou número, s'anaven acumulant noves i variades propostes tant o més lluides que les precedents, que moltes vegades en feien impossible l'edició completa.

Però, com molts ja deveu saber, *Lo Pedrís* no n'ha tingut prou amb tot això. Volia dues tasses en lloc d'una! Per això es van endegar projectes nous, fonamentats tots ells en algun aspecte cultural, relacionat sempre amb el nostre poble, que podien semblar dignes de ser promocionats des de tan humil mitjà: conferències, exposicions, xerrades, actuacions musicals, etc.

I, finalment, ha arribat la tercera tassa de "caldo". Efectivament, la flamant pàgina web ha estat el do de pit que li feia falta a la

nostra revista. Aquesta web, terriblement moderna i ambiciosa quant al seu disseny, objectius i capacitats, ha donat l'empenta que feia falta per mostrar-se al món des d'un poble tan petit i amagat com el nostre. Allí hi podreu trobar els butlletins publicats fins avui, ordenats per números i seccions. També hi podreu dir la vostra a l'opinió on-line, consultar dades d'interès de la revista, anunciar-vos, etc. Però, sobretot, hi podreu col·laborar i participar activament, igual que ja han fet els més de 3.000 visitants que ha tingut. Com la Raquel Virgili, la qual, ja com a membre de l'equip de redacció, ha passat a encarregar-se d'una nova secció: la Premsa on-line, que presenta tot el que es publica sobre Vilaplana a la premsa, internet o a les publicacions oficials (una gran tasca, si senyor!)

La bona salut de *Lo Pedrís* no seria res, però, sense el suport dels seus col·laboradors. Aquest suport ha estat vital i ha permès que la revista hagi sobreviscut més enllà de subvencions oficials (altrament, en gran part escassíssimes) o de servituds que des del primer moment s'havia compromès a defugir.

LA REDACCIÓ

VIALMA, SAT

Esclofolladora d'avellanes

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14 • 43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
c-e salsa@maptel.es

Genís Torres Aymamí, S. L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29

43380 VILAPLANA

EN CADA COSA QUE ES FA, GUANYEM CIMENT I PERDEM VALOR

No es pot baixar la guàrdia. Quan no hi ha consciència del valor de les coses és molt difícil fer-les respectar. A TERRASUD hem intentat sempre vetllar pel manteniment, la protecció i la valorització del patrimoni de tots.

Des de sempre hem volgut mantenir una actitud didàctica en relació a aquests conceptes, per això hem fet xerrades i articles de divulgació. I no només això, sinó que també hem seguit les obres que afecten el municipi per tal que es respectin aquests valors, mantenint sempre una actitud de respecte (com no pot ser d'altra manera) i intentant convèncer aquells que tenen capacitat de decidir i influir sobre el valor dels trets identitaris del poble. Tot i això, sembla que les nostres paraules, discursos i escrits no cauen en cap paperera, sinó que serveixen per fer decidir tot el contrari a allò que defensem, i veiem que en cada actuació municipal, de forma premeditada i conscient, s'actua destruint el que és de tots.

Cada cop que s'ha actuat en un carrer, s'han substituït les llambordes per ciment. Quan a tots els pobles amb un mínim de consciència patrimonial no només es mantenen, sinó que fins i tot s'empedren carrers nous, a Vilaplana cimentem els carrers com si es tractés d'una urbanització dels anys 60.

Ja no sabem com fer-ho per canviar l'actitud dels responsables municipals i defensar aquest element que tants esforços ha costat a les generacions anteriors. Només podem entendre l'actuació municipal com un rebuig personal a tot el que defensem, i com a venjança per l'oposició al projecte d'hotel de la Mussara.

Quan privadament ens reconeixen el valor i la singularitat dels carrers amb llambordes però amb les actuacions fan tot el contrari, què podem pensar? Segurament si demanéssim que es cimentés tot el poble, ells defensarien el manteniment de les llambordes!

Cal que els responsables municipals reflexionin en el sentit que el que estan destrossant no és una idea de TERRASUD, sinó un patrimoni de tots, també el seu; i que la responsabilitat d'això serà exclusivament seva, ni tan sols la podran delegar a aquells que els van votar. Els arguments basats en un suposat elevat cost de col·locació no s'aguanten per cap lloc. A la plaça de la Riba s'hi enterraran els diners que calguin per tapar les vergonyes d'un projecte que no s'havia d'haver iniciat mai.

Adjunt a aquest escrit presentem una comunicació titulada «Els carrers que ens mereixem», en la qual s'explica detalladament per què i com volem que es mantinguin els carrers empedrats.

Si teniu manera d'influir en els responsables actuals de l'Ajuntament de Vilaplana, feu-ho, les generacions que vénen us ho agrairan.

TERRASUD

LA NOSTRA SOCIETAT

Un dia, des d'aquesta revista, se'm va proposar que escrivís algun article, com a jove del poble, retraient-me que no era tan sols una revista de gent gran sinó que també era la nostra revista, però la veritat és que se'm fa difícil escriure alguna cosa sobre el meu poble, perquè ara mateix hi ha altres coses que em ronden pel cap i no és el meu poble.

Últimament no sé què em passa que no puc deixar de reflexionar i ara més que mai no deixo de llegir els diaris, no sé si ho faig per informar-me o per caure en una profunda depressió. Cada dia que passa tenim més desgràcies en aquest planeta, on tots formem part de petites tribus de diferents cultures, però on la raça i el color no és realment el que ens separa, sinó els dòlars i els euros. Suposo que, arribats en aquest punt, us haureu adonat d'on vull arribar: sí, senyors, vull parlar d'aquestes grans potències mundials, Europa i Amèrica, de les quals tots formem part. D'uns països que creuen tenir la justícia per les seves mans, una justícia que ni la més viva de les naturaleses ha sabut controlar i ells creuen dominar.

No sé realment com demostrar aquest sentiment de rebuig cap a aquestes grans potències que fomenten el bel·licisme entre totes les tribus de la nostra Terra. Unes potències que són capaces de bombardejar un país sense realment adonar-se que en aquell indret hi ha VIDES humanes, molt més del que ells poden entendre per aquest terme: persona amb capacitat de pensar i estimar.

Però el més trist de tot plegat és que visc en la dura realitat que Catalunya continua sent una autonomia i que el govern espanyol continua sent el govern de tots, el que ens representa, el que han votat i el que democràticament he acceptat, el qual argumenta la tirania d'un senyor per matar milers de vides... Quina és la major tirania d'un home que ens portarà a la guerra quan tot el poble crida: NO A LA GUERRA?

DAVID AYMAMÍ ESCRIBANO

JOSEP Mª MARINÉ
MIRALLES
ALFORJA **EXCAVACIONS I TRANSPORTS**

Av. Catalunya, 5 3r 1a

Tel. 977 816 489 Mòbil 610 282 029

43365 ALFORJA

LA MEVA MARE (que diria NO A LA GUERRA)

Humil com una violeta
senzilla com la flor boscana
lleugera com la perdiueta
era quan de petiteta
la que seria la meva mare.

Nascuda dalt de la muntanya
que amb la mà tocava el cel
i tenia per joguina
cada ple que feia la lluna
i la resplendor de cada estel.

Des de tan alta atalaia
albirava tot el món
i amb el cel el comparava
i com ell se l'imaginava
tot perfecte per a tothom.

I així creixia i somiava
cercant a cada moment
l'alegria que en tot trobava
i que gaudint-ne escampava
per tot el seu entorn.

Als vint-i-un anys s'emmaridà
i revestint-se de fortalesa
se n'anà a viure a baix al pla,
que tant no li va trobar
com des de dalt el veia.

I com la primavera en flor
que revifalla la vida
vingué després de la florida
el germinar diví de la llavor
que la llar els ompliria.

I com una pluja d'estels
en una nit serena i clara
que la terra ja esperava
ufanosa per a rebre'ls,
vuit vegades va ser mare.

Però començaren des d'ara
arribar els mals estrills,
molt jove es moria el pare
i tu quedares com a mare
viuda i sola amb vuit fills.

Que no et sentissis tan sola
procuràvem els més grans,
però vingué en mala hora
la guerra civil espanyola,
guerra a mort entre germans.

I la crueltat de la guerra
que no se'n lliurà ningú,
et prengué, donant-te més pena
cinc fills teus, mare
cinc germans d'un a un.

Que angoixoses eren les hores
esperant cartes dels fills
anhelant que les seves noves
fossin sempre totes bones
i exemptes de perills.

Fou tan gran el teu sofrir
que Déu et volgué recompensar
que quan la guerra posés fi
poguessis tornar a reunir
tots els fills que et manllevà.

I per complir aquesta promesa
que sofrint tu, et vas guanyar
tinguérem una gran defensa
que dels perills ens guardà.

I ara et tracto de tu
com mai t'havia tractat,
és que m'he fet vell com eres tu,
i a on ets, no hi envellaix ningú
que es com jo espero troba't.

I cada nou dia l'aurora
em recorda de tantes penes
soterrades sota terra, de tantes i
tantes mares
que sofriren com la meva
els horrors d'aquella guerra.

Ahir, Avui i demà, i sempre, No a
la Guerra.

SALVADOR JUANPERE

la nostra cuina

EL CUSCUS MARROQUÍ

Ingredients per a 4 persones

1 kg de cuscús
500 g de carn (vedella, conill ...)
200 g cigrons
300 g de carabassa
200 g de pastanaga
200 g de mantega
1 ceba
1 tomàquet
1'5 l d'aigua
Sal, pebre negre, pebre roig i llorer

Preparació

En una olla hi posem una mica d'oli i sal, 500 kg de carn, la ceba tallada i el tomàquet. Ho coem a foc durant 10 minuts i ho anem remenant. Seguidament hi tirem l'aigua, la pastanaga, la carabassa, les espècies i els cigrons. Ho remenem perquè quedi tot ben barrejat.

Deixem que tot això vagi fent i ens posem a preparar la pasta del cuscús: primer s'ha de remullar amb aigua, poqueta. La posem a una olla, i aquesta, damunt la primera olla. Tapem la pasta. Deixem passar 15 minuts. Traiem la pasta i la passem a un plat. Agafem una mica de mantega i la barregem amb la pasta, amb les mans, però suaument.

Després ho posem una altra vegada al foc, durant 15 minuts. Ho repetirem 3 vegades, però vigilant el color, que no quedi fosc. Quan estigui llest apaguem el foc.

Ho posem en una plàtera gran, i damunt, la carn i la verdura. Per acabar, el brou que ens ha quedat.

BELKACEM SADOK

CANELONS DE BACALLÀ

Ingredients: 18 canelons, 500 g de bacallà remullat, 400 g d'espínacs, pinyons, 2 alls, panses, 2 cullerades de farina, 150 cl de llet, 200 g de puré de tomàquet, 50 g de formatge ratllat, beixamel, mantega, oli i pebre.

Preparació: bulliu els canelons durant 10 minuts. Escorreu-los i deixeu-los en aigua freda. Bulliu els espínacs 5 minuts i escorreu-los. Fregiu el bacallà i tritureu-lo amb els espínacs. Enrossiu els pinyons en una paella amb les panses i els alls tritursats. Afegiu-hi els espínacs i sofregiu-ho tot. Incorporeu-hi la farina, la llet i una mica de pebre. Aneu remenant fins que s'espesseixi. Rectifiqueu de sal i deixeu-ho refredar. Esteneu els canelons damunt d'un drap, repartiu-hi el farciment i cargoleu-los. Cobriu el fons d'una plata amb el puré de tomàquet i col·loqueu-hi els canelons. Cobriu-los amb beixamel, formatge ratllat i uns bocins de mantega. Fiqueu la plata al forn i gratineu.

MARIA RUFINA

AGR BOTIGA
COOPERATIVA DE L'ALEIXAR

C/ de Guardiola, 58 43381 L'ALEIXAR
Tel. 977 815 290
Tels oficina: 977 815 584 - 977 815 105

Hi trobaràs la millor selecció de productes naturals de la terra.
Oli, vins i caves amb DO. Gran varietat de fruits secs.
A més, productes de qualitat elaborats artesanalment.

Obert cada dia de 10 a 1 i de 5 a 8, diumenges d'11 a 2 (dilluns matí tancat)

TRANSICIÓ I URBANISME

El 27 de febrer de 1974 la junta directiva del Futbol Club Barcelona lliurava la medalla d'or de l'entitat al General Franco.

Pocs dies més tard, concretament el 2 de març del mateix any, el dictador signava la pena de mort a Salvador Puig Antich i Heinz Chez, que morien a garrot vil a les presons de Barcelona i Tarragona respectivament.

Un any més tard encara, el règim afusellava opositors fent orelles sordes al crit popular contra la tortura i la pena de mort.

Finalment, el 20 de novembre de 1975 el dictador moria, i deixava darrere seu centenars de morts, exiliats, torturats i empresonats.

Poc temps després començava la transició monàrquicoconstitucional vigilada pels aparells de l'exèrcit espanyol i l'ambaixada nord-americana. La legalització dels partits portava implícita la subordinació a la monarquia i l'oblit de la memòria. En definitiva, s'escribia la història amb més oblit que memòria. Per desgràcia, gairebé tots els partits varen jugar fort a la desmemòria i a la renúncia de plantejaments que fins aleshores havien estat sagrats als estatuts interns respectius. Alguns partits, com Convergència, varen reciclar antics franquistes o persones que no havien tingut cap dubte a l'hora de col·laborar amb les antigues administracions del franquisme. Podríem citar casos propers com Josep Gomis a Montblanc, Olesti a l'Aleixar, Ferrer a Vilaplana, Primitivo Forastero a Camarles, i tants altres arreu de Catalunya.

Altres partits, com el PSC, varen dedicar molts esforços per catalanitzar amplis sectors d'immigració tot intentant frenar el més que probable espanyolisme a l'interior de les seves files, també varen domesticar una emergent sindicada classe obrera.

Aquestes actituds, juntament amb la renúncia a demanar el dret a l'Autodeterminació dels pobles, la seva aposta a favor de l'OTAN i el suport incondicional que varen donar a la LOAPA, varen fer veure als poders financers, militars i a la pròpia ambaixada nord-americana, que els socialistes podien accedir al govern de l'Estat amb les garanties suficients que res canviaria en aquelles coses substancials per al país.

Inicialment, semblava que a les administracions locals aquests efectes de la política estatal no havien d'afectar, però ràpidament la possibilitat d'estar a les Diputacions i més tard als Consells Comarcals comportava que hi haguessin empenyes per entrar a la graella de sortida en qualsevol procés electoral.

Als pobles petits ràpidament les sigles útils de CiU i PSC varen estar ocupades per gent que simpatitzava amb aquests partits i que volien fer política en l'àmbit local.

Altres apostes més programàtiques i ideològiques com ICV, abans PSUC, o Esquerra Republicana tenen més dificultats per trobar candidats en el despolititzat món rural català.

Personalment, sempre he pensat que és un repte força difícil estar al capdavant d'un municipi per petit que aquest sigui. He tingut les meves idees i simpaties, però durant els primers anys vaig confiar bastant en els diferents governs municipals, perquè les obres i l'enfocament que tenien no alteraven massa, al meu entendre, el ritme, el paisatge i el creixement de Vilaplana. El projecte urbanístic a la Mussara va ésser el primer element que va disparar un alarmisme fins aleshores inexistent. Sortosament, i després d'una intensa campanya informativa i de pressió comarcal encapçalada per la nostra associació Terrasud, aquest projecte va ésser desestimat.

Un fet novedós en l'àmbit estrictament local també ha sigut l'aparició d'una nova força política municipal *Units per Vilaplana-ERC*, que malgrat ser l'opció guanyadora ha tingut la mateixa sort que altres candidatures guanyadores en nombre de vots però desbancades per pactes electorals posteriors o lleis electorals injustes. En aquest sentit, cal recordar que els resultats dels socialistes a la Generalitat o els Demòcrates a la Casa Blanca varen obtenir millors resultats que els que avui són al govern.

Units per Vilaplana, doncs, passava a l'oposició. Una oposició que està lluny del que jo hauria desitjat, però més lluny encara hi ha l'obra de l'equip de govern. L'urbanisme, la nineta dels ulls de l'actual equip de govern, amb l'assessorament i direcció de l'aparellador Prous, s'ha caracteritzat per cimentar qualsevol indret o racó sense tenir en compte la ruralitat i l'entorn de la nostra vila. Lluny queden aquelles etapes en què l'equip del batlle

Ferré feia construir marges de pedra lloats i admirats per tanta gent, entre altres el dirigent pagès Pep Riera en una recent trobada que vàrem tenir aquí a Vilaplana.

La concepció urbanística de l'actual equip de govern i el model de creixement que a mi m'agradaria és tan distant com la urbanització Portugal i els pobles d'Argentera o Guimerà.

La plaça de la Riba em sembla el paradigma d'aquests despropòsits, els pilons i les jardineres dibuixen un paisatge forçat damunt dels tremolosos *adoquins* que veuen perillar la seva continuïtat a la vila la ubicació del dipòsit de gas tan a prop del nucli habitat, el dipòsit d'aigua de l'Argilera que limita el creixement del poble per la seva part nord, el segon dipòsit tan a frec a frec amb el cementiri, etc.

No sé si només uns quants veiem les coses d'aquesta manera, però, ara que tanquem un cicle electoral i en comencem un altre, volia amb sinceritat fer una reflexió en veu alta de cara al nou cicle. Aquesta reflexió no seria altra que la de buscar la complicitat del màxim de gent possible a l'hora de dissenyar el futur de la nostra vila compaginant tecnologia amb patrimoni i ruralitat. Per molt distants que siguin les postures, busquem diferents visions sobre un mateix projecte i que cap administració ni cap tècnic ens imposi criteris que no estiguin avalats pel gust i el desig dels que hi hem de viure.

Sempre he desconfiat d'aquelles administracions que donen molts diners només per construir tal o qual cosa imposant a vegades criteris autènticament vomitius i soporífers a poblacions i administracions locals que se'ls posa en la disjuntiva d'acceptar o renunciar totalment un projecte com el de la Riba.

Per concloure, si una administració supramunicipal dona només diner per omplir de ciment tal o qual poble, no serà que té interessos econòmics en la construcció d'aquella obra?

Fa 29 anys ens hauria semblat impossible tractar aquestes coses d'aquesta manera. La dictadura persistia ferotge i eliminava qualsevol escletxa de dissidència. Avui, com a mínim, tenim dret a la paraula. Utilitzem-la en benefici del nostre entorn i les generacions futures tindran una herència millor que la que vàrem tenir nosaltres en iniciar-nos en les activitats socials.

XAVIER JOANPERE

PROPOSTA DE DUES BONES EXCURSIONS

Ja fa temps que se sent, pels mitjans de comunicació, un debat sobre els greus problemes que pot ocasionar una excessiva addicció a l'hora de fer us d'Internet. Això és ben cert, però jo crec que no pot portar ni més ni menys problemes que les altres eines que avui tothom tenim a l'abast, si se'n fa un ús desmesurat (televisió, targeta de crèdit, telèfon mòbil, vídeo jocs...). És obvi que el problema no està en usar aquests objectes, sinó en l'equilibri o desequilibri de les persones que els fan servir.

Tot i això, la veritat és que quan t'acostumes a utilitzar Internet, té una quantitat tan gran d'informació a l'abast, que si no et proposes estar connectat a la xarxa un temps determinat, t'hi passaries hores i hores. Que hi busques "sopa de farigola"? doncs et surten receptes i més receptes, maneres de recol·lectar les branques d'aquest matoll, i fins i tot potser hi trobaríem col·leccionistes; que te'n vas al costat oposat i busques, per exemple, "Sòcrates"? et surt de tot, des d'associacions fins a llocs on et parla de tots els filòsofs grecs. També et pots trobar, però, que obris una pàgina que et penses que hi trobaràs qui sap què i resulta que el que hi ha és una poca soltada; pel contrari, en mires una altra que et pot semblar intrascendent i et pots trobar amb una bona sorpresa.

Com em va passar a mi l'altre dia. Estava mirant la pàgina web del diari Segre de Lleida, per si veia el resultat d'una regata del meu nebot, quan, encara no sé per què –suposo que per inèrcia–, vaig teclejar al cercador de notícies: "Vilaplana". Crec que segurament devia obrir els ulls més del compte quan el sistema em va contestar "S'ha trobat una resposta" i llegeixo "Vilaplana, 13 habitants". Naturalment, vaig obrir aquesta pàgina de seguida i em vaig assabentar que a la comarca de la Noguera hi ha el municipi de la Baronia de Rialb, que està format per

Municipi de la Baronia de Rialb
(La Noguera)

Altitud: 747 metres
Superfície: 144 Km2
Habitants: 251 persones

Nuclis de població – Habitants

Gualter – 79
Pallerols – 33
Políg – 26
La Serra de Rialb – 25
La Torre de Rialb – 23
Bellfort – 18
El Palau de Rialb – 13
Vilaplana – 13
El Puig de Rialb – 11
Sant Martí de Rialb – 7
Sant Cristòfol de la Donzell – 3

Descripció Física: A la riba dreta del Segre, ocupa la part baixa de la conca de Rialb, tributari d'aquell. El terme s'estén des del Segre cap al nord fins a les altures de la serra de Sant Quirí, al límit amb el Pallars Jussà.

diversos nuclis disseminats de població, i que un d'aquests petits llogarrets –que segurament deuen ser molt pintorescos– es diu com el nostre poble.

Em vaig animar; així que vaig tornar al cercador de notícies i, ara, vaig escriure amb més intenció: "Mussara". Es va tornar a repetir, exactament, el mateix: "S'ha trobat una resposta". A la referència que indicava, vaig poder llegir "Torrebeses, (Segrià) casals notables: Casa Oró, casa Mussara...". Me'n vaig anar a dormir (era ja mitjanit), amb el meu descobriment, més contenta que ningú. Em va durar poc, però, la satisfacció; amb prou feines 24 hores. Ho vaig comentar l'endemà al meu fill gran –que sembla que tingui posats tots els llibres de viatges a dins del cap– i em va dir: "– Mama, que no et mires mai els mapes?. Vilaplana de Rialp és a prop de Ponts". Però jo no em rendia, buscava un reconeixement a la meva troballa. "–Què me'n dius de la casa Mussara de Torrebeses? No és curiós?" –"Doncs que vols què et digui" –em va contestar– "No és gens estrany, tota la zona havia estat sota la dominació àrab...".

Em vaig desinflar una mica; d'un cert sentiment d'eufòria, al pensar que gairebé havia descobert la "sopa d'all", vaig passar a una desil·lusió estranya, com si m'haguessin pres alguna cosa. Aquesta sensació, però, no em va durar. Vaig pensar que algun lector de Lo Pedrís hi hauria que, com jo, no és mirés sovint els mapes (i que també tingués les nocions d'història una mica rovellades) i que es pogués sorprendre una mica amb el "meu descobriment". Va ser quan vaig decidir fer aquest escrit.

Pels que ja ho sabien, i per tots, és clar, la proposta: aprofitar els dies llargs d'aquesta època de l'any per a fer dues excel·lents excursions: una a la Noguera i l'altra al Segrià.

Municipi de Torrebeses
(Segrià)

Història: El nucli antic (la Vileta), que va estar fortificat, conserva el caràcter tradicional, amb la casa castell d'Escaladei i l'església parroquial (la Transfiguració), romànica de transició, amb un notable retaule de pedra (s. XIV) d'escola

lleidatana; també hi ha una sèrie de casals de pedra del segle XVI. Després de la conquesta (1150) Ramon Guillem de Cervera el va repoblar i aviat va passar a la senyoria de la cartoixa d'Escaladei, que la va mantindre fins al 1835.

Festa Major, per Sant Sebastià.
Casals notables: Els casals més notables són la casa Oró, la casa Mussara i la casa Gort, d'època gòtica-renaixentista i en bon estat.
Restes del palau castell de Torrebeses:
Sobre el castell-palau, atribuït als àrabs, es va construir la casa comunitària d'Escaladei

Curiositats
Els habitants s'anomenen torrebessins.

cases i coses

0. INTRODUCCIÓ

Voldríem reunir, en aquests propers articles, l'estudi analític i les descripcions de diverses cases que formen el patrimoni arquitectònic del poble de Vilaplana per destacar-ne els elements més significatius.

No només volem explicar els exemples arquitectònics més interessants, per mides, formes o tendències, sinó que també treballarem aquells edificis més modestos que configuren la casa tipus del poble. També ens farem ressò de les darreres actuacions de restauració.

Altrament, ens agradaria tractar altres aspectes que també formen part del patrimoni més ampli, i que es podrien englobar dins el paisatge urbà i rural del terme: masos, marges, boscos, paisatges, carrers, rieres, camins i d'altres espais i fets que formen part de la memòria col·lectiva (l'evolució urbana, els conreus, la població).

Els presents escrits, des d'una òptica arquitectònica, volen caracteritzar els trets diferencials del poble, configurats per la història, el lloc i la societat, i que han donat com a resultat la fisonomia actual.

1. LA CASA DE POBLE DE VILAPLANA

El referent tipològic que cal explicar a l'hora de parlar de la "Casa de Poble de Vilaplana" seria un habitatge unifamiliar entre mitgeres, sobre parcel·la d'uns 4,50 metres d'amplada, amb pati posterior, en alguns casos. Amb façana principal a carrer, de planta baixa, primera i golfes. Les petites variacions sobre aquestes premisses conformen el paisatge urbà de la majoria de pobles de les nostres contrades.

La major part d'aquestes cases disposaven d'una entrada que distribuïa cap a la planta primera i "baixos". Els portals de les cases de Vilaplana es caracteritzen per les grans dovelles de pedra sorrenca. Quan la topografia original ho permetia, la planta inferior es disposava semisoterrada, amb les escales amb poc pendent, per permetre l'accés als animals. Aquesta planta inferior sempre era la peça més funcional de la casa: construïda amb la pedra i l'estructura vista i amb el propi terreny compactat com a paviment. Aquesta part, ha evolucionat esporàdicament cap a aparcament de vehicles, conseqüència de l'automatització dels treballs del camp. La ventilació d'aquesta planta solia ser per una eixida al pati posterior i, en algunes cases, amb una petita finestra al carrer.

Pg. de la Mussara, 1
Vilaplana del Camp

PINTURA DECORATIVA
Josep M. Garcia

Tel. 977 81 50 78

BAR
CASAL
Vilaplanc

- VARIETAT DE TAPES
- ENTREPANS
- LLESQUES
- ESMORZARS

Carrer del Casal, 3 • Tel. 977 81 56 52 • 43380 VILAPLANA

2. ELS MALECONS

De ben segur que tothom que conegui el poble els té al cap, rememorant la imatge dels paral·lepípedes de pedra sorrenca que es van disposar en certs punts estratègics del poble. Tots disposem d'alguna fotografia asseguts als malecons.

Hi ha dues característiques que sempre ens van atreure: per una banda, la textura rugosa de les superfícies, producte d'un treball manual, última reminiscència dels caners de pic i mall del camp. L'altra característica n'és el color vermell, que tot d'una n'identifica la procedència: l'estrat vermell del cingle. Cal fer saber que es tracta d'una pedra sorrenca, fruit de la sedimentació dels dipòsits del fons del mar, originària del triàsic (final de l'era secundària, ara fa uns 200 milions d'anys). També curiós, a més de la textura i el color, en són els palets de riera que apareixen: nòduls de quars que es van dipositar entre els sediments més fins i que van quedar "flotant" al fang, dins la futura pedra.

Un altre fet destacable és la posició seriada com a balises de protecció per als vehicles i vianants. Tant els del passeig de la Mussara com els de la carretera senyalen els accessos al poble. En ambdós casos, situats just al límit d'un terraplè, així s'eviten les possibles caigudes.

Per la seva disposició i ubicació, i altrament per la seva textura i forma, han acabat essent els millors bancs del poble. Qui no s'hi ha assegut una estona per veure passar cotxes o per senzillament fer-hi petar la xerrada?

Qui els va fer? Per què els van ubicar com estan? Preguntes que de ben segur algú coneix i que ens les podria fer saber. La planta primera, sempre més noble, es distingia per disposar d'un o dos balcons a carrer, que permetien veure la processó. En aquesta planta s'hi desenvolupava la vida dels habitants de la casa: cuina, menjador, dormitoris i "comuna" (sempre a la part posterior).

Normalment per una altra escala s'arribava a les golfes o planta segona. Era un espai lliure, poc distribuït, amb alguna "habitació" per convidats, i que s'utilitzava generalment com a gran rebost i magatzem. Els sacs d'avellanes s'hi emmagatzemaven pujats directament des del carrer, aixecats amb corda i corriola. La presència d'aquesta planta i la seva versatilitat ha configurat el paisatge urbà del poble, i ha permès les cobertes de teula a dues aigües, que funcionen, a més, com la millor cambra d'aire per protegir-se de les inclemències del temps.

La façana, en la majoria de casos, reflecteix amb tota la modèstia aquesta estructura funcional de la casa, integrant en la seva composició els elements més comuns: el portal, el balcó i la finestra de les golfes (veure imatge adjunta).

QUIM I FINA ROYO (ARQUITECTES)

TECPERVAL

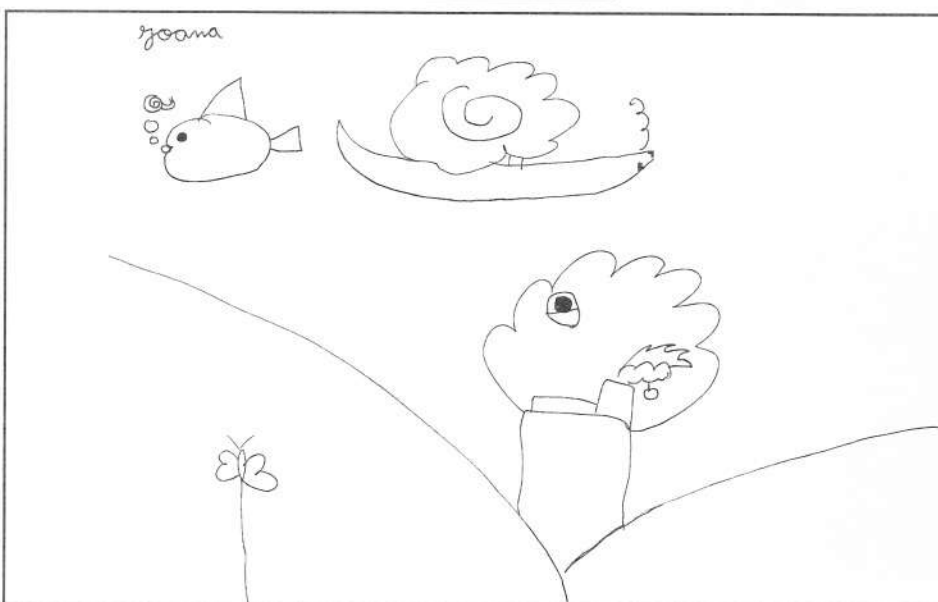
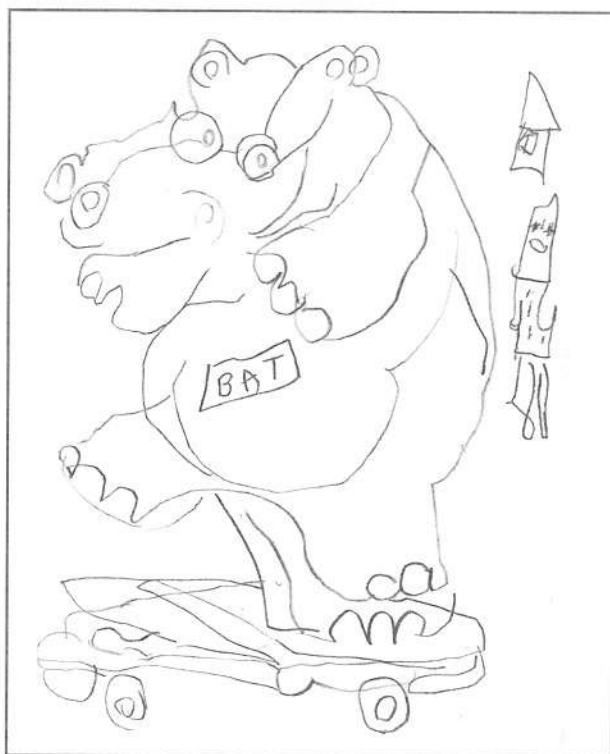
TÈCNICS EN PERITATGES I VALORACIONS

Camí de l'Aleixar, núm. 42, L-4
43202 REUS (Tarragona)
Tel. 977 32 62 44
Fax 977 32 64 58

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85
43201 REUS
Plaça de les Províncies, 1
43840 SALOU

LA FRESCA

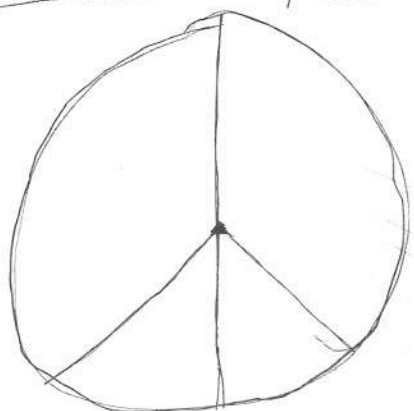

Heu de buscar:
El bec d'un clor,
Un anenador,
dos cargols,
un peix i
una papallona.

grup
+
llibreria
papereria
regal informal
joguines

Av. Prat de la Riba, 33
T. 31 55 16 43201 REUS

no a la guerra i si a la pau

clara anguera gossia

(CARICATURA DE "JOSÉ M. AZNAR")

GUILLERMO CENDRA AYMAMÍ

(2/2/03)

KHADIJA

Julia CHARLES AYMAMÍ (2/2/03)

la mare amb la mona

Núria Grau

FATIMA

A LA MUSSARA PEL CAMÍ DE LES TOSQUES O DE LES VALLS

Si volem anar a la Mussara pel camí de les Tosques, sortirem de Vilaplana des de la placeta de les Creus en direcció cap al riu i trobarem la font de les Creus.

Començarem a pujar i, al cap d'uns deu minuts, trobarem una cruïlla. Seguim el camí cap a la dreta. Una mica més amunt, veurem el bosc del Pere Jaume. A la dreta del camí, es poden observar les ruïnes d'un corral de bestiar i, a l'altra banda del riu, la bassa nova de la Balandra, la caseta del Josep Aymamí, la del Pere Bodro i el xalet del Salas, que queda per damunt de totes dues. Des d'aquest punt, si mirem cap al cingle Roig, sobre aquesta casa, hi podem descobrir el forat de Migdia, anomenat així perquè a les dotze del migdia el sol projecta al cingle una ratlla d'ombra perfectament visible a simple vista, la qual marcava l'hora en què els pagesos de Vilaplana anaven a dinar. Una mica més cap a l'esquerra, es veu el grau del Ferré (molt conegut pels caçadors) i el salt de l'Agustí, que quan plou molt es converteix en una meravellosa cascada. I per sobre de tot això i del cingle blanc, es veu el mas del Morenet.

Tornant a caminar pel camí, abans d'arribar al riu, en un revolt, mirarem cap a l'esquerra i veurem la vall de l'Assessor, la vall de cal Manco i el coscollar del Mariné.

Quasi arribant al riu, girem cap a l'esquerra i enfilem una pujada molt forta. En aquest punt s'acaba el camí ample i és des d'on es pot veure, a l'esquerra, la vall del Virella, la vall del Carletes i, al cingle Roig, una pedra molt sortida que segons deia el nostre poeta Oleguer Silet (que en pau reposi) era com una verge que et guardava quan anaves a les Tosques.

Agafem el caminet estret que surt cap a la dreta i seguim pujant tot contemplant la natura entre els boscos i muntanyes. Després de caminar uns deu minuts, a la vora del camí hi trobem una parada plana amb vistes al riu, des d'on podrem contemplar, sota el salt de l'Agustí, el bosc del Pufort, la vall del Bruno i els castanyers del Veuetes.

Continuem caminant, trobem un barranquet -no hi passa aigua- que travessa el camí. Al cap d'uns cinquanta metres hem de fer

el possible per baixar cap al riu com es pugui. Allí hi trobarem moltes pedres tosques grans i un salt d'aigua molt bonic, que anomenem les Tosquetes i que és un bon lloc per a fer fotografies.

Recuperant una altra vegada el camí i continuant cap amunt, arribarem al riu. El passem i al cap d'uns cent metres, a la dreta, hi ha un senderó que duu a la cova

de l'Alonso. Però si continuem uns metres més amunt, a l'esquerra, hi ha un replanet des d'on es pot veure el salt de les Tosques, molt bonic per a fer fotografies quan baixa força aigua.

continuem amunt i arribem al pla de les Tosques. Una vegada allí, si mirem a la dreta podrem veure-hi un caminet que puja fins el mas del Morenet i a la font del Roure, passant pel recingle.

Ja som a les Tosques. Una vegada allí, si passem el riu i cap a la dreta, en un racó una mica més amunt, hi ha la font Freda i, a la dreta, el camí del Maset que, després de caminar uns quaranta cinc minuts, ens portaria al mas d'en Joan Pau i a la carretera. Però si seguim pujant pel camí, deixant el riu enrere, al cap d'uns cent cinquanta metres, trobem unes petjades a la pedra vermella fetes pel pas dels animals.

Després de pujar el cingle Roig, trobem un camí, a l'esquerra, que és el del Recingle, el seguim i al cap de mitja hora trobem el camí de les Torres, vora la font del Pere Milà. Camí amunt, passem per les ruïnes del mas de l'Adrià i travessem un camí ample, el creuem i seguim amunt. Al cap de vint minuts, arribarem a la carretera que porta a la Mussara, ja molt a prop.

SEBASTIÀ MESTRE (GORI)

**BENZINERA
AUTORENTAT
O**

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

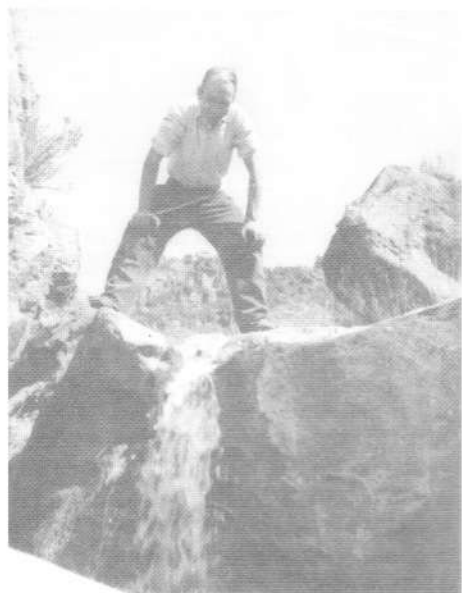
Comandes: 977 755 816

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

RIU DE LES TOSQUES AVALL

A casa nostra, de sempre, s'ha comprat a començament d'any el calendari d'arrencar un full cada dia i llegir poesies, receptes de cuina, acudits, etc. Aquest any, encara no han passat dos mesos i ja he trobat l'explicació de tres rius, on neixen, per on baixen i on acaben.

Jo, amb tot l'orgull de vilaplanenca, vaig pensar que "nosaltres tenim el riu de les Tosques, que no és tan cabalós ni tan important, però que és el nostre riu".

Parlant amb el meu cosí Sebastià Gori, em va dir que tenia un escrit on descrivia com anar a la Mussara a peu. Aleshores, com que el camí i el riu passen molt a prop l'un de l'altre, entre tots dos hem fet com un lligat perquè els lectors de Lo Pedrís el puguin llegir.

Tal com es veu al mapa, el riu de les Tosques comença amb la primera aigua del

mas de l'Abelló, del mas de l'Adrià i de la font Freda, del camí del Maset i així anant baixant.

Quan arriba a les Tosques, lloc on s'hi han fet excursions, acampades i parada per anar a la Mussara, podem trobar, amagadet entre pedra tosca, un pessebre que van posar un grup d'excursionistes. Una mica més avall, hi ha un toll que sembla el llac de Banyoles, on s'hi ha banyat força gent ja que és una aigua molt clara.

Baixant riu avall, trobem la font del Salvat que, junt amb la font del Pisa, són les que abasteixen d'aigua potable Vilaplana. Com que l'escrit del Sebastià comença a la font de les Creus, jo m'he situat a aquesta font, que també veu com passa el riu de les Tosques i baixo fins a Vilaplana. Seguint el riu, passem per darrere de les cases i per sota de la barana de la Riba fins que arribem als Rentadors. Aquí és on s'acaba el riu de les Tosques. En aquest punt, es troba amb el petit riu dels Garrigots, al qual hi donen l'aigua la font del Juanillo, la del Mosca i la del Moreno, que omplen els rentadors.

MARIA RUFINA

ELS POUS DE GEL

El passat dia 23 de març, a les 7 de la tarda, va tenir lloc la conferència "Els pous de neu" a càrrec de Ramon Amigó Anglès. L'acte es va emmarcar dins del cicle de xerrades-col·loquis que *Lo Pedrís* tenia previstes per aquesta primavera. Amigó va fer un recorregut històric i sociològic sobre l'auge i la decadència dels diversos pous de neu que envoltaven les muntanyes del Camp de Tarragona. Va ser una conferència lúcida que palesà la complexitat de tot un món entorn al comerç del fred entre el segle XVI i el XIX. Les diverses tasques a realitzar, les eines d'empouar, el transport des dels pous fins a les cases, la forma, el material i les mides que tenien aquestes neveres del gel, els arrendaments, la comercialització, les aplicacions terapèutiques, els preus... varen ser radiografiats de forma clara, amena i ben documentada pel conferenciant, de forma que el públic que va assistir a l'acte va poder copsar el valor pretèrit dels nombrosos pous de neu que un dia van senyorejar el Camp de Tarragona.

LA REDACCIÓ

Dietètiques Cabré, C.B.

- ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
- HERBORISTERIA
- CONSULTA NATURISTA

C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

• Subministrament de papereria i escriptori

COMERCIAL REUS
4 a t r e

Pere Benavent, 23 - Tel. 977 75 77 60
Fax 977 75 76 78
Fax comandes 900 65 66 67
43205 REUS

AGENT D'ASSEGURANCES

CAMÍ DE L'ALEIXAR, 40 B
TEL./FAX 977 31 33 99
43202 REUS (Tarragona)

contes a la vora del foc

A

questa secció pretén recuperar el llegat d'aquelles persones que ens han transmès la saviesa del passat en forma de contes, històries, cançons i remeis per al cos i l'ànima.

Des d'aquí convidem tota persona que recordi històries antigues o que conegui versions diferents de les que aquí s'expliquen, que ens ajudi a enriquir aquesta secció que avui ens regala la Nuri Bidó. Que la gaudiu!

MEI SALVAT

Abans no hi havia gaires distraccions i la mare i la padrina m'explicaven contes perquè m'agradaven molt. No recordo quan me'ls explicaven, perquè estàvem tot el dia pel carrer, jugant a amagar-nos per totes les entrades (que eren sempre obertes), a «piso» i a saltar a corda, cantant:

«Si la barqueta es tomba,
nena, no tinguís por,
tira la corda a l'aigua
i agafa't al timó.»

I també:

«Al pasar la barca,
me dijo el barquero:
las niñas bonitas
no pagan dinero.
Yo no soy bonita
ni lo quiero ser,
yo pago dinero
como otra mujer»

També ens fèiem un fart d'anar a buscar aigua a les fonts, sobretot a la del Moreno, i ens quedàvem a jugar pel riu i a caçar crancs.

A l'estiu, ens anàvem a banyar a les basses, on vam aprendre a nedar soles (jo hi anava sobretot amb la Maria "Domingo").

Al hivern, als diumenges, anàvem a la Sala Parroquial i jugàvem als disbarats i a l'anelleta:

"Mare de Déu de Montserrat,
dieu-nos la veritat:
Qui té l'anelleta?"

També jugàvem a boles («caniques») a l'entrada de casa. Ho havíem de fer d'amagat perquè, tot i que els pares ens hi deixaven jugar, si ho sabia la senyoreta Maria (la mestra), ens castigava: deia que era un joc de nois i ens ho tenia prohibit. Els contes que més recordo són aquests dos. Potser perquè són els que més he explicat als meus fills:

ELS ANIMALS QUE VAN ANAR A CONFESSAR ELS PECATS A ROMA.

Era una vegada un ruc, un gos, un gat i un gall. El ruc es portava molt malament amb l'amo perquè, cada vegada que li anaven a donar menjar, no parava de donar coces. L'amo li va dir que el faria fora de casa, que estava molt enfadat. Llavors va decidir de marxar i d'anar a Roma a fer-se perdonar el pecat. Pel camí va trobar un gos que estava molt trist, i li va dir:

-Gos, què fas aquí, tan trist?

-Mira, que l'amo m'ha fet fora de casa perquè sempre mossegava.

El ruc li va dir:

-A mi m'ha passat el mateix i he decidit d'anar a Roma a fer-me perdonar el pecat. Vine amb mi.

I així van anar tots dos. Més endavant, van trobar un gat dalt d'una finestra amb un posat molt pansit i li van preguntar:

-Gat, què fas aquí amb aquest posat?

I ell els va contestar:

-Mireu, que els meus amos estan molt enfadats amb mi i diuen que em faran fora de casa perquè sempre els esgarrapo.

Els altres dos li van proposar:

-Mira, a nosaltres ens ha passat el mateix i hem decidit d'anar a Roma a fer-nos perdonar els pecats. Véns amb nosaltres?

I tots tres van seguir el camí. Una mica més enllà, van veure, enfilat dalt del galliner, un gall.

-Gall, què cantes?

-Canto els últims dies de la meua vida, perquè picava a la mestressa i ara em vol matar i coure'm a la cassola.

-Escolta, nosaltres anem a Roma a fer-nos perdonar els pecats. T'hi apuntes?

I així és com van començar tots junts el llarg camí. El gos damunt l'esquena del ruc, el gat damunt el gos i el gall al capdamunt. I

així anaven fent camí, anant cantant ben fort. Pel camí se'ls va fer de nit i es va posar a ploure, i en això que van veure una caseta amb la porta oberta, i hi van entrar per passar-hi la nit.

El ruc se'n va anar a l'estable, el gos es va posar darrere la porta, el gat a la vora del foc i el gall es va enfilat a sobre una porta. Quan va ser mitjanit, van arribar els llops, que es van trobar la porta oberta i es van espantar. La lloba va dir:

-Què hi fa la porta oberta? Ara ens hauran mort els llobatons?

El llop va saltar:

-Espera't aquí, ja entraré jo.

Al entrar va agafar un misto i, com que el gat estava de cara i li brillaven els ulls, es va pensar que eren brases. Li posà el misto a l'ull i el gat el va esgarrapar. Després se'n va anar a l'estable i el ruc, al veure'l, li va començar a tirar coces. Va marxar corrents i, al passar per la porta, el gos li va mossegar les cames i el gall, com que era damunt de la porta, se li va «cagar» al damunt.

Al ser fora, va dir:

-A dintre no s'hi pot estar. Una pentinadora m'ha pentinat, una planxadora m'ha planxat, un ganiveter m'ha ganivetejat les cames i un pintor m'ha pintat tota l'esquena. I, és clar, van haver de passar la nit al carrer. Els nostres animals, l'endemà al matí, es van tornar a posar en camí. Van arribar a Roma, els van perdonar els pecats, i van tornar a casa. Els amos també els van perdonar. I, conte acabat, ja s'ha acabat. Van menjar anissos i van ser molt feliços.

NÚRIA BIDÓ

- MOQUETES
- PINTURES
- ESMALTS
- VERNISSOS
- COLES
- PAPERS PINTATS
- BROTXES

Comercial
ROSAN

Pedreria del Coubí, 5
Tel. 977 / 31 71 54
43206 **REUS**

L'ESBART BALLETS DE CATALUNYA

L'Associació de Dones de Vilaplana, aquest any per la MARATÓ de TV3, ha portat a terme un Bingo solidari. Va tenir lloc a la sala del Casal i tot el poble hi va participar.

Tothom que volgués podia aportar obsequis que farien de premis, i vàrem tenir una gran participació quant als obsequis: des d'un menjarblanc a un Karaoke.

Es van recaptar 937⁰ que es van ingressar al compte corrent de TV3 el dia següent.

Tots els que van aportar obsequis per fer realitat aquest Bingo solidari són:

1. Fruites Baix Camp
2. Elies Prats
3. Comercial Brell
4. Distribucions Aznar
5. Lactios Tarragona
6. Noel
7. Llet Pascual
8. Carme Miracle
9. Agridaser
10. Caixa Madrid
11. Carburants Vilaplana
12. Cooperativa de Vilaplana
13. Restaurant Ca la Peirona
14. Forn de pa de Vilaplana
15. Farmàcia de Vilaplana
16. Bar Casal Vilaplanenc
17. Perruqueria M. Elena
18. Indústries Rodríguez
19. Montserrat Anguera
20. Maria Huguet
21. Maria Joanpere
22. M. Carme Virgili
23. Lourdes Vall
24. Àngels Bonet
25. Paquita Tost
26. M. Carme Joanpere
27. Antonieta Recasens

Se m'ha demanat que escrigui unes ratlles per tal de plasmar què significava per a mi, com a part implicada, el fet de venir a ballar a Vilaplana amb l'esbart Ballets de Catalunya. Fent història i per tal de situar-vos, us diré que enguany complim 50 anys d'existència, tenint en compte com va tot, no són pocs. L'esperit que va moure a crear l'entitat l'any 1953 fou el de cercar i retornar al poble català un folklore i unes tradicions que s'havien perdut per motius obvis... Així doncs, des de sempre, qualsevol manifestació de la cultura popular dels països catalans ha tingut cabuda dins del si de l'entitat. Cal dir que els Castellers de Barcelona varen néixer a Ballets de Catalunya, també s'hi han format: una coral, un grup de teatre, un cos de bastoners i, evidentment, dansaires de totes les edats. Cal agrair a tots, també, l'esforç des del primer a l'últim, participant des de dins, i també al públic, fent-ho des de fora, que haguem arribat fins aquí. Aquí és on entreu vosaltres, gent de Vilaplana. Algú em va preguntar què sentia pel fet de ballar aquí. El cert és que primer, molt de respecte per la responsabilitat que em suposava, però un cop a Vilaplana em vaig sentir com a casa, la gent del grup, amb alguns portem 30 anys de relació, també ho va notar i crec que el

bon ambient que va regnar durant tot el dia es va fer palès a l'hora de ballar. Cal fer esment del suculent àpat que ens va oferir la família de Ca la Peirona, encara avui recordat amb enyorança, suposo que això també féu la seva feina a l'hora de "relaxar" els dansaires. Així doncs, tan sols em resta agrair a tots els qui vàreu venir a veure (i ballar) l'espectacle, i desitjar que us ho passéssiu tan bé mirant com nosaltres ballant per a vosaltres. Fins sempre i gràcies.

ALBERT AYMAMÍ BIDÓ

28. Salvador Simó
29. Cristina Cavallé
30. Matilde Bonet
31. M. Pilar Prades
32. Provi Mariné
33. David Insecticides
34. Magdalena Vall
35. Roser Serra
36. Eva López
37. Ruben López

38. M. Remei Salvat
39. M. Cinta Prades "Soler i Pont"
40. Maria Garcia
41. Joana Martínez
42. Lo Pedrís

A tots MOLTES GRÀCIES

**ASSOCIACIÓ DE DONES DE
VILAPLANA**

"la Caixa"

EL LLEGAT DE JOAN FUSTER

En escaure's el quarantè aniversari de *Nosaltres, els valencians*, hom acordà des de la revista local Lo Pedrís, rememorar l'obra de Joan Fuster (1922-1992). Així, el passat dia dinou de desembre a dos quarts de deu del vespre va tenir lloc la conferència «El llegat de Joan Fuster», a càrrec de l'historiador Xavier Ferré i de la filòloga Montserrat Corretger. La sessió, que va tenir lloc a la sala parroquial, va constar de dues parts. El primer apartat va tractar sobre l'aportació de l'assagista de Sueca pel que fa a la vida nacional i al compromís de l'intel·lectual. A més, doncs, de tractar genèricament el vincle patriòtic de Fuster en un context de construcció nacional dels Països Catalans, s'aprofundí en el seu mètode de construcció del coneixement. És a dir, hom va glossar com Joan Fuster arriba a observar i explicar no tan sols la realitat social que l'envolta, sinó que s'insistí en l'originalitat de la seva obra quant a la història de la cultura, de les idees. En aquest sentit, durant prop de tres quarts d'hora, Xavier Ferré va introduir un context social i polític per comprendre l'obra de l'autor de *Diccionari per a ociosos*.

La segona part del col·loqui anà a càrrec de la Dra. Montserrat Corretger, qui glossà el sentit dels aforismes en l'obra fusteriana i aprofundí alhora en el significat cultural de l'obra de Fuster, *El descrèdit de la realitat* (1955). Aquest apartat fou adreçat a la lectura directa de fragments de *Judicis finals*, compendi aforístic on l'assagista sintetitzava paradoxes de la contemporaneïtat. Pel que fa a *El descrèdit...*, Corretger insistí a mostrar la impossibilitat d'un art objectiu en ell mateix i a dissenyar el triangle artista-realitat-observador com a binomi de l'art en si i l'art passat pel sedàs de «l'ull-cervell» de qui en contempla el significat. Cada obra, doncs, té múltiples significats... El comentari d'aquest assaig fusterià va servir per a cloure l'acte on es va palesar que per comprendre Fuster cal anar més enllà de l'obra política i aprofundir, en canvi, en la seva 'teoria del coneixement', car és aquest vessant el que en fa l'intel·lectual català de més relleu de tot el segle vint.

Finides les intervencions s'obrí un animat debat amb els assistents.

XAVIER FERRÉ

26-01-1939- SALAMANCA

El passat dia dos de febrer va tenir lloc a la Sala Parroquial la conferència «26-01-1939-Salamanca», organitzada per la revista Lo Pedrís, a càrrec de l'historiador Xavier Ferré. Es va fer un balanç de la tasca de la Comissió de la Dignitat, entitat constituïda per reivindicar el retorn del patrimoni documental «dipositat» a l'Archivo Histórico Nacional-Sección Guerra civil, de Salamanca (Espanya).

En primer lloc, el dissertador va establir la relació entre la documentació arrabassada per l'exèrcit feixista espanyol el 1939 i la memòria històrica, que definí com a «consciència sobre l'existència de nosaltres mateixos». En aquest sentit emfasitzà la identitat entre la memòria, com a ressort de mobilització popular, i el fet de ser un poble o nació. Dit això, el conferenciant va remarcar la necessitat d'impulsar la mobilització de tots aquells sectors socials afectats per l'espoliació del Nuevo Estado francòfil, ja que és el camí únicament viable per aconseguir no tan sols la recuperació d'aquesta part del nostre patrimoni -i de la nostra identitat com a persones-, sinó de la nostra pròpia dignitat. Així, hom va destacar que aquesta campanya no era només un aspecte «tècnic» de recuperació de documentació, sinó que sobretot és una baula més de lluita per al restabliment d'un dret humà com és el dret al coneixement: «Es tracta -digué Ferré- d'uns drets socials emparats sota els drets nacionals. Aquest afer té bàsicament una dimensió política». Drets socials, ja que la documentació incautada representa una part essencial de l'activitat -de la capacitat organitzativa- del país des dels vessants cultural,

associatiu, polític, que supera el cicle '1936-1939', i que abasta la pràctica totalitat del primer terç del segle XX.

En segon lloc, es va concloure l'acte amb un suggeriment adreçat a l'Ajuntament de la vila, o bé a associacions culturals i cíviques, perquè demanessin formalment el retorn de la documentació. Però també, amb un animat debat dels assistents, s'establí que aquesta reivindicació no havia d'excloure l'organització d'arxius familiars (documentals, fotogràfics, orals) que encara poguessin existir a Vilaplana. Aquest aspecte, doncs, també és complementari en la restitució de la història nacional-popular, que ha de ser més una realitat que un mer projecte.

I per acabar, d'aquesta xerrada es va extreure una doble conclusió: que Salamanca és una metàfora del que actualment defineix a Espanya com una presó de pobles; i que el retorn de la documentació és possible estrictament per l'activació de la socialització de la lluita.

XAVIER FERRÉ

PALESTINA, LA RESISTÈNCIA D'UN POBLE

El dia 11 de febrer, a la Sala Parroquial, va tenir lloc la Xerrada- col·loqui «Palestina, la resistència d'un poble». L'acte, organitzat per Terrasud, va complir amb les expectatives creades: la sala es va omplir de gom a gom per escoltar l'escriptor, professor i metge palestí Salah Jamal, que viu a Catalunya des de fa molts anys.

La conferència va reflectir el mestratge, el poder de síntesi, la claredat i la sensibilitat del conferenciant a l'hora d'explicar el passat i el present d'un poble ocupat, que viu una situació realment desesperada i anòmala. Amb les més de dues hores que va durar la xerrada, el professor Jamal va fer entendre de forma senzilla, precisa i amena bona part de les dades bàsiques per copsar amb més profunditat el conflicte de l'Orient Mitjà entre israelians i palestins. Un conflicte entre el món jueu i el món

àrab que de forma rutinària i poc aprofundida ocupen, gairebé dia rera dia, les portades de la premsa i dels informatius televisius i radiofònics. Aquests mitjans de comunicació massa vegades donen informacions parcials o notícies concretes, les quals no ens proporcionen una idea global del conflicte i no ens ajuden a comprendre'n les causes i els motius.

Escoltant les sàvies i profundes paraules d'en Jamal, que traspuaven el dolor i la resistència de tot un poble ocupat, maltractat i, a poc a poc, anihilat dins de casa seva, de ben segur que aquella nit tots vam entendre la causa Palestina i vam ser una mica més solidaris amb la dura i cruenta realitat que ha patit i pateix. Potser alguna cosa hauríem de fer per intentar solucionar la injustícia i l'opressió que sofreixen des de fa tants i tants anys.

TERRASUD

- CONSTRUCCIÓ DE PISCINES
- MANTENIMENT
- PRODUCTES QUÍMICS
- REGS DE JARDÍ I FONTS
- FONTS ORNAMENTALS

LA SOLUCIÓ PER A LA SEVA PISCINA

Recobriment amb LINER

- Solució definitiva al problema de les juntes
- Rehabilitació de piscines i basses d'esbarjo
- Decoració de piscines al seu gust
- Piscines de grans dimensions
- Amb garantia fins a 10 anys

Av. Europa, s/n • Pol. Ind. Constantí
Tel. 977 29 65 12 - Fax 977 29 65 94
43120 CONSTANTÍ / e-mail: aiguanet@interbook.net

MÉS CINEMA

SPAGHETTI-WESTERNS

Vist l'èxit que va tenir el passatempo d'ara fa un any sobre el cinema que feien a cal Ritu, avui volem repetir fent-vos endevinar el nom d'onze pel·lícules més.

Quines pel·lícules vèiem fa 30 anys a cal Ritu? Una mica de tot, però sobretot moltes *pelis de l'oeste*. Algunes de bones (*westerns* que han passat a la història), però també moltes de les que feien per quatre duros al desert d'Almeria (*spaghetti-westerns* que, de tan dolents, s'han perdut en l'oblit dels temps).

Aquí en teniu unes quantes per a recordar!

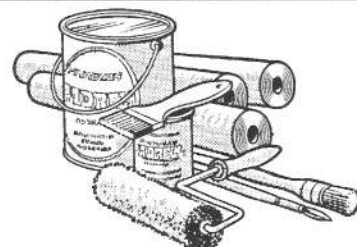
- 1- Comencem per un clàssic. Yul Brynner, Steve McQueen, Charles Bronson i quatre més, lluiten contra les injustícies, en una pel·lícula de JOHN STURGES de música memorable (txa, txa, txa-txa, ...) que segur que heu vist mil vegades. La van fer el 25-2-1973. Fa just trenta anys de res!!
- 2- Aquesta era allò que li dèiem una italianada. Un *spaghetti-western* dirigit per SERGIO GARRONE. Hi havia, com sempre, molts morts, i -tal com diu el seu títol- sembla que els enterraven l'un darrera l'altre. (La vam veure el 20-5-1973)
- 3- Les pelis espanyoles eren difícils de diferenciar de les italianes: els mateixos actors, els mateixos decorats i els mateixos paisatges desèrtics, idèntics als de l'oest americà. Aquesta de JOSÉ MARIA ZABALZA passava a Arizona però segur que estava filmada al desert d'Almeria. (27-5-1973)
- 4- Una altra pel·lícula de JOHN STURGES. Aquí eren el James Garner i el Jason Robards, que feien del famós xèrif Wyatt Earp i el seu amic Doc Holiday i es passaven la vida perseguint als assassins de la banda dels Clanton. Moltes pistoles i duels assegurats! (11-11-1973)
- 5- En aquest altre spaghetti-western de JOSÉ LUIS MERINO, la mort anava a la recerca d'algun pistoler. El trobava? Segur que sí! (14-7-1974)
- 6- En aquesta gran pel·lícula d'ARTHUR PENN sortia l'únic blanc que va sobreviure a Little Bighorn, la batalla que va perdre el general Custer contra els indis sioux. Aquest heroi era el Dustin Hoffman i era petit i gran al mateix temps. (15-8-1974)
- 7- El Clint Eastwood era l'únic actor que sortia tant a les pel·lícules americanes com als *spaghetti-western*. En aquest film de DON SIEGEL era un soldat ianqui que, després de ser ferit a la guerra civil americana, s'entretenia a seduir les noies d'una escola del sud dels Estats Units mentre es refeia de les ferides. (15-5-1975)
- 8- Aquí al protagonista no li deien Trinidad sinó una cosa semblant a desastre. Però també rima amb Trinidad. Era una pel·lícula d'un tal ALFONSO BALCAZAR. (i Pedrín?) i la van fer el dia de Nadal de 1975. Sort que devíem anar tips!
- 9- En aquesta mítica pel·lícula d'ELLIOT SILVERSTEIN el Richard Harris era agafat presoner pels indis i acabava convertit en un d'ells. I va haver de passar unes proves una mica bèsties que ens van deixar a tots mig traumatitzats! (18-1-1976)
- 10- Dos pistolers molt dolents es desafiaven sense parar en aquest *spaghetti-western* de PASQUALE SQUITIERI. No tenien res a veure amb la música però els seus noms s'assemblaven a Dyango i Santana. (21-1-1977)
- 11- Per acabar una altra d'indis, que sempre feien furor. Era de JACK STARRET i hi sortien els apatxes, que sempre eren molt sanguinaris. (28-1-1978)

F. MARINÉ

CALAPEIRONA
RESTAURANT

Carrer d'Àngel Guimerà, 1 43380 VILAPLANA
Telèfon 977 81 51 71

Alexis
Simó
Munté

TREBALLS DE PINTURA DECORATIVA

C. de Catalunya, 1-3 • 43350 LES BORGES DEL CAMP
Tel. 616 64 38 30

Cooperativa Agrícola

Caixa Rural de Vilaplana

AJUNTAMENT
DE VILAPLANA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

CONSELL COMARCAL
DEL BAIX CAMP